

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-basáros pejt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitász pejt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, augusztus 26.

Mai számunk főbb közleményei:

- A gyermekkórház igazgatói állása.
- Az új Indóház építése.
- Egy uri család tragédiája.
- Föltűnő ítélet.
- Négy gyermek kalandja.
- Bilek II.
- Tömeges pálinkamergezés.
- Kállay Jolán a kabaróban.
- A bérkocsis urak.
- Oh, az a poste restante...
- A titokzatos pokolgép.
- Képzett örült.
- A halál völgye.
- Tarkaságok.

A harcosok.

Budapest, augusztus 26.

(Politikai tudósítónktól.) Egy hónap mulva megkezdődik a politikai élet és megnyílik a parlament. A nyári vakáció látszólag csendes volt. A kereskedelemügyi államtitkár beszámoló beszédén és a minap tartott szegedi bankgyűlésen kívül, nagyobb jelentőségű politikai mozzanat nem volt és mind pozitívabb formában beszéltek arról, hogy a függetlenségi párt intrazigens csoportja az őszi politikai kampányba a mérsékeltség jegyében indul. Amolyan leszerelés-féléről volt szó. A nagy csend ezt a feltevést megerősíteni látszott. Es most előállottak a bankcsoport vezetői: Justh Gyula és Holló Lajos és megfújták a harci sipot. Nem valami nagy politikai összejövetelel történt a harci

riadó elhangzása, hanem egy jóízű, magyaros névnap ünnepély alkalmából és nem is valami politikailag nevezetes helyen, hanem az Alföld egyik csendes városában: Kiskunfélegyházán.

A képviselőház elnapolása óta, Justh Gyula első ízben tett ma politikai nyilatkozatot. Egy küldöttség előtt nagy beszédet tartott, amelyben kiterjeszkedett a bankcsoport teendőinek egész komplexumára.

Elsősorban utalt a bankkérdésre. Mint minden egyes alkalommal, most is hangoztatta a Ház elnöke, hogy kitartás esetén a bankkérdésben a nemzetnek győznie kell. A legnagyobb baj, — mondotta — hogy az egyenlenség nagy nálunk. De ezt ki lehet küszöbölni anélkül, hogy összeütközésbe jönnénk a koronával. Baj az is, hogy sokan azt sugják a korona fülébe, hogy hajszálnyit se engedjen a bankkérdésben, mert a függetlenségi párt néhány hónap mulva olyan lesz, mint a vaj és az egész bankkérdésben beadja a derekát. Ezek a hírek, — ugymond — nagyban hozzájárulnak a felség merev és elutasító álláspontjához. A pártnak küzdenie kell az ilyen feltevés ellen és meg kell mutatnia, hogy elhatározásaihoz szilárdan következetes.

A fuzióról is hosszasan beszélt Justh. Ha már egyszer felszólalok, — ugymond — az egész helyzetről képet akarok adni. Fuzióról beszélnek. Vaj-

jon mit követelnek azok, akik a fuzió létrehozásán dolgoznak? Nem mást, mint a függetlenségi párt hitvallásának sutba dobását.

— Nem hallgathatom el — mondotta tovább — azokat a támadásokat sem, amelyek a függetlenségi párttal szemben elhangzanak. Galádul meggyanusították Baththyánt és Hollót, hogy érdekeik vannak a bankküzdelemben, jóllehet mindenféle állásokat kínáltak fel nekik, de nem fogadták el. Nem hatalomra törekzenek a bankcsoport tagjai és vezetői, hanem csak az ország érdekei állnak előttük.

Az önálló vámterületről is beszélt Justh Gyula, kapcsolatban a bankkérdéssel.

— A bankkérdésben való győzelmünk — mondotta — nagy befolyással van az önálló vámterület kérdésére. A gazdasági különválásnak első lépése: az önálló bank. Szerencse, hogy a bank és vám terminusa nem esik össze. Arról meglehetünk győződve, hogy akik ellenzik a nemzeti bankot, ellenzik a külön vámterületet is, szóval azok nem akarják, hogy legyen nemzeti bank és gazdasági különválás. Ez pedig most már élet és létkérdés Magyarországra nézve.

Erősen ki kell tartani, — mondotta végül. Nem szabad megijedni a küzdelemtől, dacára annak, hogy mindig akadtak olyanok, akik a nemzeti haladás útjába állottak és a parla-

Becsületes gazember.

Írta: Vértessy Gyula.

A munkáskérdésről beszélgettünk. Hármán voltunk. Katonatiszt, bíró és én, az író. A kérdés megoldásáról meglehetősen ellentétes véleményeink voltak. Legsommásabb megoldást ajánlotta a főhadnagy:

— Ha nem akarnak dolgozni, be kell őket csukatni, ha ez sem használ: meg kell őket tizedelni! Még csak az kellene, hogy ezek a rongy szocialisták packázzanak az állammal. Bizzatok csak őket mi ránk, katonákra, majd elbánunk mi velük. De elám, hamarosan. A szép szó nem ér itt semmit. Ezekkel nem lehet és nem érdemes diskurálni, csak a puskacsöveken keresztül. Egy jó sortűz jobban rendre tanítja őket, mint ezer szép beszéd, amelyben ígérünk nekik mindent.

— Vér, mindig csak vér, — szólalt meg a bíró.

— Persze, hogy vérnek kell folyni! Egyedül az használ! Sokkal okosabb lenne, ha ti azzal a sok gazemberrel sommásan bánjátok el. Vagy talán az használ, ha tíz-husz évre becsútok valakit kényelmes börtönbe, ahol pompás fürdőszobák is vannak, meg ahol a gazemberek ebédhez almát is kapnak, hogy becses gyomrukat valahogy el ne rontsák? Akasztófát meg virgácsot nekik, nem almát.

— Jó, jó, lehet, hogy a gazemberekkel szemben csakugyan tulhámusak vagyunk, de

hát a szegény munkásember csak más elbírálás alá esik?

— Eh, ez is gazember! Ha fel akarja forgatni a meglevő, jó társadalmi rendet.

— Csak hogy a megélhetéshez mindenkinek joga van, aki dolgozni tud és dolgozni akar és ebből kifolyólag ahhoz is joga van, hogy a társadalmi rendet úgy igyekezzék megváltoztatni, hogy neki is jusson legalább mindennap száraz kenyérre valója. Ami pedig a „melevő jó” társadalmi rendet illeti, hát ez nem jó, ha a munkabíró embernek nem képes a minimális megélhetést sem biztosítani.

— Sok az ember, már csak azért sem ártana alaposan elbánni velök.

— Elsősorban fel kellene őket világoztatni, hogy nem a fizikai munkás a nyomorult, hanem mi, akik szellemi munkát végezzük, mi vagyunk a nyomorultak; a szellemi munkás az igazi proletár, ezt kellene a fejükbe verni, hogy minket ne irigyeljenek, de legfeljebb sajnáljanak, mert az igazi nyomorúságot valóban nem a kék munkászubony takarja, hanem a foltos, fényes szalonkabát.

— Se fenyegetés, se tanítás nem használ itt, — mondja a bíró, — a munkásember nyomorúságán így nem lehet segíteni. Persze, hogy rosszul van a földön becsútván, hogy az egyik ember száz koronás vacsorát egyék s a másiknak husz fillér se jusson vacsorára; de hát ez már így van, ezen a bajon bajos segíteni akár fenyegetéssel, akár tanítással. Legfeljebb,

hogy irigyelhetjük a gazdagokat és sajnálhatjuk a szegényeket.

Igy történik azután, hogy mi, akik teljesen át tudjuk érezni a szegény emberek nyomorát, miután sem felesleges pénzzel nem rendelkezünk, amiből adhatnánk nekik, sem gyárakkal, ahol mindnek adhatnánk alkalmazást, de hát csak a szánalmat adhatjuk nekik. Azzal pedig nem sokra mennek. Azt nem lehet aprópénzre felváltani, azon még csak egy félkiló kenyéret sem vehetnek. Van azután arra is eset, hogy még szánalmunkat sem adhatjuk, mikor a kötelesség azt parancsolja, hogy a szívünket hallgattassuk el s csak a rideg tények alapján mondjunk ítéletet.

— Ha nem untat titeket, — folytatta a bíró, — elmondok egy szegény ördögnek a történetét, akinek az esete eléggé megvilágosítja azt, hogy az élet e szánalmas nyomorultjaival szemben mennyire tehetetlenek vagyunk, mikor arról van szó, hogy megmentjük őket. Nem tudjuk őket megmenteni, csak elítélni. És nincs is jogunk máshoz, ha csak nem akarunk lesülyedni az emberi romlottság ama végső lépcsőjére, amelyen ők állnak, vagyis ha kifogásolni merészelnék a melevő, állítólag igen jó társadalmi rendet. El kell itélni őket és legfeljebb az elítélés után sajnálhatjuk meg őket. És nincs a világnak az a Shakespeare-je, aki olyan drámaírói biztossággal tudná a hőseit oda pergetni a katasztrófa elé, mint ahogy ezek a szerencsétlenek ássák meg nap-nap után a maguk sírját. Így van és nem lehet rajta segíteni.

mentarizmus teljes kijátszásával megakadályozták a népakarat érvényesülését. A király feloszlathatja a parlamentet egyszer, feloszlathatja kétszer, de ha látja a népképviselőt szilárd, megmásíthatlan akaratát, meg kell előtte végül hajolnia és engednie kell a koronának. Kitartás, győzni fogunk!

Az új indóház építése.

Kossuth Ferenc leirata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Az aradi vasuti állomás felvételi épületének csákány alá való megérését már minden sarki hordár elmondja az ide tévedt idegennek, aki panaszkodni kezd az ott uralkodó piszok, bűz és egyéb visszataszító viszonyok miatt. Szinte naivitás erről a középkori hodályról még írni is. Juniában a törvényhatósági bizottsági közgyűlés Múlek Lajos dr. indítványára tudja a fránya hányadszor sirta el siralmas könnyeit a város fejlődését direkte csufoló állapotok miatt, melyek a legrosszabb benyomást keltik mindenkiben, aki legelső sorban az indóházat pillantja meg. A közgyűlés ezeket a sokszor elhangzott panaszokat írásba foglalta és felirat alakjában a kereskedelmi miniszter elé juttatta, arra kérve őt, hogy távolítsa el Aradnak ezt a szégyenét a föld színéről. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma érkezett leiratában megmondja az építkezés megkezdésének végső terminusát és tudtul adja, hogy utasította az államvasutak igazgatóságát a kőműves munkák mielőbbi végrehajtására.

A nevezetes leirat, mely most már mindenki örömeire pozitív ígéretet tartalmaz, a következő:

A magyar királyi államvasutak aradi pályaudvarán lévő felvételi épület újja építésére vonatkozó munkák sürgős megindítása iránt folyó évi június hó 2-án kelt feliratára való hivatkozással értesitem Arad város közönségét, hogy az új felvételi épület részlet-terveinek kidolgozása igen sok időt igényelt. Most azonban a tervezés már annyira előrehaladt, hogy a tényleges építés a jövő év kora tavaszán megleendő kezdhető és az épü-

let a megállapított munkaprogram alapján a kitűzött határidőre, vagyis 1911. év őszére el is készülhet. Miután ezt a munkátot magam is halaszthatatlannak tartom, ezuttal is felhívtam a magyar királyi államvasutak igazgatóságát, hogy a falazási munkálatoknak a jövő év elején való megkezdését minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítsa.

Kossuth,
miniszter.

Érdekes a leirat azért is, mert a miniszter az építkezés késlekedésének okául a tervezés nehézségeit hozza föl.

A gyermekórház igazgatói állása.

Posgay Lajos válasza Keller Artur nyilatkozatára.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Lapunk mai számában beszélgetést közlünk Keller Artur dr.-ral, a magyar gyermekvédelmi intézmények tanulmányozására kiküldött német egyetemi tanárral, és a beszélgetés kapcsán megírtuk Keller dr.-nak az aradi gyermekórház vezetéséről mondott véleményét is. A német professzor, mint megírtuk, oda nyilatkozott, hogy a gyermekórház vezetésére gyermekorvost tart a legalkalmasabbnak. E véleményre vonatkozólag ma alkalmunk volt Posgay Lajos dr. városi főorvos nyilatkozatát hallani, aki a következő érdekes kijelentéseket tette az Aradi Közlöny munkatársa előtt:

— Az aradi gyermekórház igazgatói állására vonatkozólag Aradváros közgyűlése már meghozta határozatát, mely az egyedüli helyes és törvényes határozat. A törvény ugyanis precíze kimondja, hogy az igazgatói állásra minden magyar honos orvostudor pályázhat. Arról, hogy csak gyermekorvos pályázhat, a törvény mit sem szól, amint hogy szakszempontról lehetetlen is ilyen kikötés. Először is nincsen ilyen egyetemi képesítés, de még ha volna is, az semmi biztosítékot nem nyújtana arra nézve, hogy egy gyermekorvos helyesebben és lelkiismeretesebben vezetné a kórház ügyeit, mint egy más orvos. Nem lett volna méltányos se, helye se a pályázattól az orvosi kar leg-

nagyobb részét kizárni egy elnevezés, a „gyermek-spezialista” kedvéért. Pályázzon mindenki, aki kedvet és képesítést érez magában, a pályázók közül azután a főispán az egészségügyi bizottság véleményének meghallgatása után válassza ki azt, akit az aradi gyermekórház vezetésére a legalkalmasabbnak talál. Ha ez nem volna éppen „szpecialista”, a kórháznak ugyanis van szüksége osztályvezető orvosra, ezt az állást betölthetik gyermekgyógyással. De egy kórház igazgatása nemcsak olyan képességeket kíván meg, mint amelyeket mondjuk, a gyermekgyógyászat terén felmutatott praxis megad. Ezért volt helyes a mi viszonyaink között a közgyűlés állásfoglalása.

— A gyermekórház ügye különben — végezte szavait a főorvos — sajnos, késedelmet szenved. A minisztérium még nem vizsgálta felül sem az alapszabályokat, sem az építkezést, a nyilvánossági jogot sem adta még meg és így a kórház megnyitása sem történhetik meg oly hamar, mint gondoltuk. Ugy hiszem, ebben az évben még nem történik meg a megnyitás. Mostanában várjuk a minisztérium kiküldöttjét, aki a kórházat meg fogja vizsgálni. A nyilvánossági jogot csak a felülvizsgálás után kaphatjuk meg.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi iparosifjak önképzőkörének választmánya Schaffer József elnök elnöklété mellett ma este választmányi ülést tartott, melyen több ügyet intézett el, amelyek rendkívül fontos kihatással lesznek a testület jövő alakulására. Az ülést a Vadászkiért vendéglő külön termében tartották meg. A napirend első pontja a helyiség kérdése volt, melyre nézve a megállapodás az lett, hogy egyleti helyiségül a Vas-szálloda földszinti nagytermét veszik szeptember hó 15-től kezdve. Az egyesület részére, hogy kulturális célját minél hathatósabban szolgálhassa, egy modern színpadot fognak beállítani. A tagok szórakoztatására biliárdot vesznek. Egyben foglalkozott a választmány a taggyűjtés kérdésével is és elhatározta, hogy a helybeli lapok útján felszólítást intéz Aradváros iparosaihoz és munkásaihoz, hogy tagokul lépjenek be az egyesületbe. Heti járulék 10 fillér. Több fontos a jövőre nézve kibátó kérdésben állapodott meg még a vezetőség, a mely hivatta lesz a kulturális ügyet előre vinni. Belépni Schaffer József elnöknel lehet.

— Minek is segíteni — szolt közbe a katonára. — Így is sokan vagyunk. Mi lenne, ha legalább fele az emberiségnek nem pusztulna el gyorsan és biztosan.

— De persze, te nem szeretnél az emberiségnek ehez a pusztuló feléhez tartozni.

— Nem, hanem akit az isten oda soroz be, az nyugodjék bele a változhatatlanba.

— Bele is nyugszik a legtöbb! És az áldozatok nagy része, hidd el, valóságos hősiességgel küzd, amíg bírja a küzdelmet. Mi, akiket az élet kissé mégis elkényeztetett, mi, azt hiszem, nagyon kevés ideig bírnók ki ezt a napról-napra megújuló küzdelmet a létezésért; a küzdelmet az éhenhalás, vagy a megbolondulás ellen. No, de nem akarok holmi általános doktrinákat fejtegetni előttetek, csak egy szegény szerencsétlenről akarok elmondani egyet-mást, egy olyanról, akinek jó eleve meg volt írva, hogy az életben csuful el kell buknia.

Az élet nyomorult proletárja volt, akit a végzet tragédiájának utól kellett érni, el kellett buknia és nekünk kellett őt elbuktatnunk, — nekünk, akik sajnáltuk, de hiába, nem lehetett rajta segíteni. Ti talán el sem hiszitek, hogy vannak becsületes gazemberek is, akiket szívből sajnálunk és kiket mégis el kell ítélnünk. Valamint azt is aligha hiszitek el, hogy néha az az elítelt nyomorult rab nemesebben gondolkodik mint egy csomó méltóságos vagy kegyelmes ur. Az az elítelt rab is ilyen volt, akiről beszélni akarok.

Balázs Jánosnak hívták, valami fűrészgárban volt alkalmazva; a gyár üzeme rossz volt, elbocsájtottak egy csomó munkást, köztük ezt is. Napról-napra járt az igazgató nyakára, de hiába volt. Nem volt már betevő falatjuk sem s ekkor elment utoljára s ekkor megint kikergették. Mikor kijött az igazgató szobájából, a mellette való szoba asztalán ott találta az igazgatóné aranyláncát. Ellopta; megtalálták nála, nem is tagadott el semmit, elítélték hat hónapra. Azért lop-tam, hogy itéljenek el, — mondta a végtárgyalás befejeztével és azután mosolyogva jelentette ki, megnyugszik az ítéletben.

Mosolygott a szegény emberek alattomos, ravasz s mégis kibívó mosolyával, melyből sokszor annyi gunyt és megvetést lehet kiolvasni minden társadalmi rend és minden jó kabát, uri ember iránt. Én legalább ilyesmit olvastam ki a mosolygásból, pedig hát ezt a mosolyt nem a megvetés kergette már akkor arra a fakult arca, hanem a közel jövő biztos tudata. Mosolygott rajta, hogy őt mi elítéltük, holott tudta, hogy másnapra már oly szabad lesz, mint a legszabadabb madár, amely a felhők közt szárnyalhat. Másnapra felakasztotta magát a börtönében. A pircsen egy ceruzával írt levél hevert. Elég érdekes, mert őszinte. A halál előtt közvetlen nem igen szoktak hazudni. Itt a levél is, majd felolvassom:

— Nem tudom, miért hiszem, de hiszem, hogy a bíró urnak jó szíve van. Egy pár jó szavából hiszem. Hát azért kérem, tegyen valamit az én ittmaradottjaimért: az asszonyért

meg a gyerekekért. Szegény nyomorult porontyok! Földhöz kellett volna őket vagdosni, mikor megszülettek, de most már késő. Az ember buta és szereti a kölykeit, mint az állat. Pedig az állatnak könnyebb a fiait megtartani, meg aztán azok hamarabb is szereznek maguknak is... Igaza volt annak a fekete kabátos urnak, hogy sok az ember, kevés a munka. És igaz, hogy a szegény koldusnak nem szabad növelni a koldusok számát, de hát mikor szereti az ember a feleségét, meg a porontyokat is.

De azért mégis igaza volt annak a fekete kabátos urnak, abban a dologban is, hogy csunyaság ellopni a másét. Hát bizony csunyaság, ha nincs az embernek szüksége a máséra. Ha nekem is tellett volna akkora láncra, aminő neki fityegett a mellén, hát bizony én sem loptam volna. Tehát adott volna az igazgató kenyeret, nem kellett volna a lánc, de így kellett! Hej, tekintetes uram, nagy nyomorúság volt ez az én nyomorúságom. Munka nélkül, kenyér nélkül voltam és a doktor azt mondta, hogy a feleségem belehal a gyerekágyba, ha nem táplálkozik jól és én kenyeret sem tudtam neki szerezni. S megérezttem, hogy félre kell állni az utból. Már akkor megakartam magam ölni, de még egy próbát próbáltam. Nem sikerült, nem születtem tolvajnak, most már meghalok értük. A halálom után bizonyára jók lesznek hozzájuk az emberek. Ne hagyja el őket tekintetes uram, tegyen értük valamit, ha tehet. Én nem tehetek értük mást, mint amit teszek...

Föltűnő ítélet.

A megsértett urileány védelme.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 25.

Emlékezetes még az a botrány, amely még a múlt hó folyamán Nagyváradon az Emke kávéházban játszódott le és nagy port kavart föl. A zajos incidens hősei Lenner Aladár bankhivatalnok és Berger Lajos miskolci gyári tisztviselő voltak.

Berger Lajos az Emke kávéház benső helyiségében nagyobb társasággal ült együtt. Az asztaltársaság tagjai közt volt a testvérhuga, egy szép barna nagyváradai urileány is. Csöndesen mulattak és jóval éjjel után el akartak távozni a kávéházból. Mikor a terraszra kiértek, Lenner Aladár, az Osztrák-Magyar Bank egyik fiatal tisztviselője, kihajolt az asztalától és állítólag a következőket mondta a társaság leánytagjának fennhangon:

— Hogy fog most aludni, édes szép babám!

Berger Lajos sértőnek találta ezt a kérdést és a banktisztviselőre reá szolt:

— Aki jelenlétemben egy urileányt sértget, azt én pofon szoktam ütni.

— Aki pofont ígér, annak legyen is bátorsága megadni! — felelt vissza Lenner Aladár.

Berger Lajos abban a pillanatban arculütötte a fiatalembert. Lenner neki akart menni támadójának, de a kávéház egyik tulajdonosa közbelépett és elhárította a botrány elfajulását.

A kinos jelenetből lovagias ügy lett. Berger Lajos kijelentette, hogy ő már vett magának elégtételt, fegyveres szatisfakció adására nem hajlandó. Erre Lenner Aladár, akit időközben áthelyeztek Nagyváradról, becsületsértés címén büntető feljelentést tett Berger Lajos ellen. Berger Lajos azzal védekezett, hogy ő a morális szokások értelmében jogosan torolta meg az inzultust, mert szülők távollétében a fivér köteles hugát minden sértéssel szemben megvédeni. Kérte a bíróság elvi jelentőségű határozatát arra, hogy a fennforgó esetben jogos védelem történt és viszonyvázat emelt. Lenner ügyvédje azt vitatta, hogy a fivérnek nincs joga közbelépni és egyáltalában nem tolhatja

Szónélkül ültünk a levél felolvasása után. Mintha azok közül a rossz ortográfiával megírt sorok közül a nyomoruság és az igazság szomorú hangulata szállt volna ki és ülepedett volna le a lelkeinken.

Vége is a katona szólalt meg először:

— Gyáva volt! Nem tudott tovább harcolni.

— Harcolni könnyű, de megszegyenítve tovább nyomorogni, nehéz.

— Az ember a családja iránt való kötelességeit nem hanyagolhatja el. Élni kellett volna neki azoknak a kedvéért.

— Frázis! Annak a szegény ördögnek igaza volt. Ha kiszabadult volna, újra csak lopni kellett volna. Addig pedig a feleségét s gyermekeit elvitte volna a nyomoruság. Így meg azoknak legalább jó dolguk van. Az asszonyt a kórházban ápolják és a gyerekek számára könyörületese emberek egész csomó pénzt raktak össze. Az esetet szépen megírták az újságok és mindenkit meghatott a tragédia. Balázs János megtalálta az ő nyomoruságos életének a legjobb megoldását. Magán is segített, meg az övéin is. És a szegény embereknek nem áll más eszköz rendelkezésére, mint a halál. Megszületik akarata ellenére, de legalább meghalhat, amikor akar. Ez az egy szabadsága van, egyéb úgy sincs. Szabadság a halálra. S az a gyáva, aki nem él ezzel a szabadsággal.

fel magát leánytestvére társadalmi és jogi képviselőjének. Kérte Berger Lajos megbüntetését.

Három tárgyaláson át tartott a tanúk kihallgatása és tegnap hozta meg Kolb Géza dr. büntető járásbíró az ítéletet. A bíró felmentette Berger Lajost a magánvád alól. Kimondotta indokolásában, hogy a jogos védelem esete feroget fenn s a fivér jogosan lépett fel huga védelmezőjeként. Lenner felebbezéssel élt az ítélet rendelkező része és indokai ellen.

Egy uricsalád tragédiája.

Részletek Imecs erdőmester öngyilkosságáról.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 25.

Az Aradi Közlöny tegnap rövid távirati jelentés alapján megírta, hogy Imecs Béla egri erdőmester a hevesmegyei Apátfalván agyonlőtte szép fiatal leányát, azután pedig önmagát pusztította el. Az öngyilkosságnak az az oka, hogy az erdőmester szívbajban szenvedett. Az uricsalád tragédiájáról ujabban még ezeket jelentik:

Imecsfalvi Imecs Béla, aki közel tizenöt év óta teljesített erdőmesteri szolgálatot az egri szeminárium birtokon, szívbaja miatt esztendőközön át szenvedett. A baj négy év előtt vett rajta legjobban erőt s ettől az időtől fogva nem volt sem éjjele, sem nappala. Tavaly Buziás fürdőt kereste fel s az ottani gyógymódot olyannak találta, amely őt bajától megszabadíthatja. Ugy látszik azonban, hogy nem talált gyógyulást. Az idén elment Semmeringbe, ahol egy szanatóriumba vétette föl magát. Itt azonban az orvosok tudtára adták két hónapi gyógykezelés után, hogy menthetetlen. Pár hét előtt jött haza Imecs Béla a szanatóriumból.

Nem mondott le a reménységről, hogy meggyógyíthatja magát: egy budapesti orvos tanácsára elhatározta, hogy leköltözik a tengerpart mellékre, ahol a déli levegő talán meggyógyíthatja. Érintkezésbe is lépett egy fiumei faértékesítő szövetkezettel, amely igazgatójának választotta.

Imecs Bélát azonban az utolsó hetek alatt a szívbaj mindinkább gyötörte. Apátfalván gyakran érintkezett egy ott nyaraló vasgyári igazgatóval, akit szintén szívbaja gyötört. Ennek az urnak szívbaja igen előrehaladt stádiumban volt s hogy látta Imecs ennek a kihalását, megrettent attól, hogy az ő szívbaja is juthat olyan stádiumba. Megérlelődött benne az öngyilkosság gondolata s családjának is megmondotta, hogy megválnak az élettől. Felesége, aki teljes odaadással ápolta a boldogtalan embert, igyekezett lebeszélni sötét szándékáról.

— Nem bírom tovább. És azt sem bírom elviselni, hogy Mariska lányunkat, aki a bajt tőlem örökölte, ez a szörnyű baj kinezza és elpusztítsa. Ő is meg fog halni.

Féltő gonddal, odaadással örködtek körülötte.

Később mintha megnyugodott volna. Nagy szeretettel beszélt arról, hogy Fiumében majd a tengerpart levegője enyhülést hoz bajára és hogy sikerült neki a faértékesítő szövetkezet igazgatói állását elnyernie. Ezért aztán be is adta lemondását a szeminárium vezetőséghez, ahol a derék, szorgalmas erdőmesternek nyugdíjat folyósítottak.

Vasárnap este együtt vacsorázott Imecs Béla a feleségével és tizenöt esztendőös leányával, Mariskával. Amikor megvacsoráztak, azt mondta Imecs a feleségének, hogy most ne kísérje a hálószobájába, mert a leányukkal, Mariskával akar együtt lenni. Borús gondolatok lepték el az asszonyt s kérlette a férjét, ne foglalkozzék az öngyilkos szándékkal. Imecs megnyugtatta az asszonyt s aztán

nyugvóra tért. Mariska leányának hálószobájában az ottománon készített fekvőhelyet.

Csönd volt, amikor egymásután két hatalmas dörrénés verte föl Imecs házának lakóit. A lövések az erdőmester szobájából halatszottak s kétségbeesetten futott oda a ház népe. Borzalmas kép tárult eljük, amikor felnyitották az ajtót. Imecsfalvi Imecs Béla vérző mellrel, keresztben feküdt az ágyon, a tizenöt éves Imecs Mariska pedig átlótt koponyával feküdt az ottománon. Azonnal értesítették a községi előjáróságot, amelynek részéről Kubis Géza dr. jegyző és Vohl Lajos dr. orvos jelentek meg a rettenetes tragédia színhelyén. Megállapították, hogy apa és leánya késő éjjelig elbeszélgettek s aztán Imecs megvárta, amíg elalszik a leánya s ekkor odament hozzá és egy nyolclövetű Browning-revolverrel a fejébe lőtt. A leány azonnal meghalt, a golyó a jobb halántékon keresztül hatolt az agyvelőbe. Ezután Imecs az ágyába ment, ahol mellbe lőtte magát. A lövedék a szívet furta keresztül. Ő is azonnal meghalt.

A szerencsétlen erdőmester és családja iránt ugy Egerben, mint Heves- és Borsódmegyében nagy részvét nyilatkozik meg. Kiváló erdőész volt, országos hírű cikkeket írt a Magyar Erdész című szaklapba, amelynek utóbb a főszerkesztője lett. Vagyonos embernek ismerték. Fehérmegyében több százezer kőronát érő birtoka van.

Négy gyermek kalandja.

A titokzatos idegen.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 25.

Simon Ferencné, született Csák Erzsébet budapesti napszámosnő augusztus 17-én magával vitte sétálni a szállásadó asszonyának, Mészáros Jánosnének négy kis leányát és pedig a két éves Boriskát, az öt éves Erzsikét, a hét éves Juliskát és a nyolc éves Rózsát. Mészárosné aztán hiába várta őket, nem tértek többé haza. A kétségbeesett anya azóta mindenfelé kerestette gyermekeit, de nem tudott a nyomukra akadni és Simon Ferencné sem találják sehol. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Ezt a rövid híresekét adta ki a rendőrség tegnap. Mészáros Jánosné még mindig nem találta meg szegény apró gyermekeit és a rendőri jelentés szerint sir még most is utánuk.

Egy újságíró Kőbányára ment ma reggel, az Óhegy-utca 7. számú házba, ahonnan a gyermekek eltűntek, hogy a kétségbeesett anyát megvigasztalja. Az újságíró elkésett egy kissé, mert Szent István-nap óta a gyerekek már ott-hon is voltak. Szép, egészséges munkásgyerekek, akikért igazán kár lett volna, ha elvesznek. Az eltűnésüket az anyjuk így adta elő:

— Még e hónap elején jött hozzám Simon Ferencné, egy fiatal munkásasszony és azt mondta, hogy Pestről jön, ahol nem talált lakást. Arra kért, adjak neki szállást és kosztot, míg rövidesen munkába nem áll. Adtam neki lakást és elláttam élelemmel két héten át. Az asszony pontosan elment hazulról reggel és pontosan meg is érkezett délben az ebédhez, este is jól evett és jól aludt. Csak pontosan nem fizetett, sőt egyáltalában nem fizetett. El hónap 17-én mosni hívtak valahova és a gyermekeket magukra kellett volna hagynom.

— Itt van egy korona — mondtam neki — vegyen rajta hideg ebédet a gyerekeknek és maradjon itthon velük estig, míg hazajövök.

Simon Ferencné átvette a pénzt, én este hazajöttem, de nem találtam sem az asszonyt, sem a gyerekeimet. Kétségbeesve kerestem mindenfelé, majd éjjeli tizenkét órakor bejelenttem az esetet a kapitányságon. Két nappal utóbb Üllőről írták, hogy a gyermekeim megvannak. Mind a négy kis leány Boda István

gazdálkodónál volt, az asszony vitte. Őket oda egy napi járás után, amit erdőn-mezőn át tett meg velük.

Hogy mi okon kalandozott a kis leányokkal Simon Ferencné, arra az eltűnt és megkevert leányok legidősebbje, a nyelcéves Mészáros Rózi adott felvilágosítást:

— Erzsébet néni négyünket elvitt Kispest felé mindjárt reggel, amikor anyánk elment hazulról. Kukoricán, esalamádén át mentünk és délben egy faluba érkeztünk. Akkor sirtunk, mert éhesek voltunk. Erzsébet néni vett négy-négy krajcárért kenyeret a boltban és azt adta nekünk. Azután tovább mentünk és egy erdő szélén elővett egy nagy konyhakést és megfegyvertett:

— Aki nem adja ide a fülbevalóját, azt menten leszúrom ezzel a késsel, — mondta.

Mi megijedtünk a késtől, sirtunk, de nem adtuk át a fülbevalóinkat. Erre a földre tepert mindegyikünket külön-külön és kiszedegette az arany fülbevalóinkat. Így jutottunk el Üllőre, ahol a falu végén bevitt a Bodák udvarára, otthagyták és elfutott. Két napig voltunk ott, azután hazahozták a rendőrök.

Tömeges pálinkamérgezés.

Hét halott, nyolc súlyos beteg.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 25.

Soha annyi pálinkamérgezési eset nem történt, mint az idén. Úgyis napirenden vannak a szeszmergezesek úgy a vidéken, mint a fővárosban. Olesó pálinkakotyvalékok egész tömegeket pusztítanak. A nép mohón vásárolja a gyilkos italt, mert olesó és mert szesz. Szinte öntudatosan ölik magukat. A főváros közelében, Pilisvörösváron történt néhány nappal ezelőtt borzalmas pálinkamérgezés, amelynek eddig hét halottja és nyolc súlyos betege van. A tömegmérgezésről tudósítók a következőket jelenti:

A pilisvörösvári szénbányában egy csomó munkás pálinkamérgezés miatt meghalt, többen súlyosan megbetegedtek. A bányában többnyire idegen munkások dolgoztak. A bányamunkások szükségleteiket eddig a bányakantinban szerezték be, de röviddel ezelőtt fogyasztási szövetkezet alakult és ott kezdtek vásárolni. E hó 19-én nagymennyiségű rumküldemény érkezett a fogyasztási szövetkezet részére. A szövetkezet nagy reklámmal hirdette, hogy rendkívül olesó rum kapható. A munkások nagy örömmel vették ezt tudomásul és tömegesen jelentek meg a szövetkezet helyiségében rumot vásárolni. Az itálnak borzalmas hatása volt.

Még aznap meghaltak tőle:

Pukly Károly,
Pukly Iván,
Schvautner József,
Schvautner Józsefné,
Schvautner Johanna.

Két nap múlva újabb két ember halt meg és pedig:

Schneider Károly,
Stojanovits Péter.

A tömegmérgezésről a pomázi főszolgabíró jelentést tett a pestvidéki ügyészségnek, amely a legszigorubb nyomozást indította meg. A vizsgálóbíró Szikszay Ferenc és Andreánszky Jenő törvényszéki orvosok kíséretében kiszállott a helyszínre, ahol a temető halottas úzában felboncolták az áldozatok hulláit. A pestvidéki törvényszék intézkedése folytán a ullaresheteket kémiai vizsgálat végett Felletár Emil országos főügyészhez küldték.

Az elhaltakon kívül az „olesó rumnak“ még számos áldozata van. Súlyos betegen fekszik 8 ember. Reiner Gusztáv bányorvos még aznap este, amikor a pálinkát élvező emberek rosszul lettek, megjelent a betegeknel, mérgezést konstataált és gyorsan ellenszert adott be. Hét emberen már nem lehetett segíteni.

Aczél vizsgálóbíró nyomoz az iránt, hogy a mérgezett rumot a szövetkezet hol szerezte be, mert a szövetkezet erre nézve minden felvilágosítást megtagad. A vizsgálóbíró a szövetkezet rumkészletét lefoglalta.

A bérkocsis urak.

Az aradi bérkocsis méltóságos urak arra kérték a hatóságot, engedje fölemelni a viteldijakat. A rendőrfőkapitány ezt nem teljesítette, mert Sarlot Domokos nagyszerű jóstehetség és tudja, hogy a kérelem teljesítése esetén a jövőben ilyen jelenségek történhetek volna Aradon:

(Idő: Reggeli 3 óra. Szin: a városház-tér. Személyek: az egyfogatu kocsisa és egy jámbor polgár, aki kocsin szándékozik Gájba. A háttérben szemérmetlenül toladodik fel a keleti horizonton a nap. A jelenetnek csendes szemlélője a konflis vak lova. A ló arról ábrándozik, minő isteni állapot volna már szaláminak lenni.)

Az ur: Drága, egyetlen kedves kocsis...

Az egyfogatu kocsisa (hegyeset pök az ur cipőorrára): Kocsis a nagyapád!

Az ur: Bocssáson meg nagyságos mozdonyvezető, — sofför, akarom mondani sarkör ur! — Ne tessék haragudni, — de szeretném, ha lenne szives elvinni Gájba.

A kocsis: Aztán van-e pénze? Az ilyen pasasokat ismerem! Kibálnak, parancsolnak, oszi' a végén kéri a tarifát! Koldus népség! Közönséges potyajegyves!

Az ur: Jaj, dehogy kérem a tarifát! Hisz' az csak azért van, hogy maguknak szegény embereknek kellemetlenséget csináljanak.

A kocsis: Ne szavaljon sokat. Van pénze, vagy nincs?

Az ur: Hát akad egy kevés. Mennyiért lesz szives kivinni?

A kocsis: Öt korona a taksa és...

Az ur: Öt korona? De hisz' az nagyon sok.

A kocsis: Fogja be a száját, mert holnap feljelentem a rendőrségen. Mondtam, hogy öt korona a taksa és három korona a borralaló.

Az ur: De hisz' azért a pénzért elmehetek harmadik osztályon Szolnokra.

A kocsis: Felőlem mehet a pokolba. Nálam nem lehet alkudni. Ha jön, jó, ha nem, akkor kutyagoljon gyalog. Ugyis májbajos. Közönséges fráter!

Az ur: Ne bántson már. Inkább megadom, amit kér. De ugy-e gyorsan hajt majd?

A kocsis: Na hát ez impertinencia. Hát mi vagyok én? Gyors hajtásért duplán fizeti a takstát és egy forintot kell adni az állatvédő egyesületnek. Ennyit már tudhatna.

Az ur: Tudom kérem. Akkor menjünk inkább lépésben.

A kocsis: Aztán nekem ne füttyörésszen a kocsiban. Azt a két ballábát meg fel ne merje tenni a kis ülőkére, mert ugy kilóditom, hogy a nyakát szegi.

Az ur: Dehogy is teszem. Isten mentsen. Csak nem gondolja, hogy kárt akarok magának okozni egy rongyos fuvar miatt.

A kocsis: Tanácslom is.

Az ur: Hát akkor mehetünk!

A kocsis: Szedje le a paripámról az abrakos zsákot, tegye a takarót ide a lábamra, mert hüvös van és gyujtsa meg a gyertyákat.

Az ur: Igenis kérem szépen!

A kocsis: Most aztán ide azzal a nyolc koronával, mert hitelre nem viszem még a főkapitányt sem!

Gogó.

Képzelt örült.

A vasutas kalandja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Tragikomikus história esett meg a napokban egy szegedi vasutassal. Az illető a magyar államvasutaknál mint kalauz van alkalmazva és szabad óráiban a nők barátja.

A szárnyaskerék bilétáinak lyukasztója nagy boldogságban élvezte a tiltott szerelem gyönyöreit, mignem szomorú dolog jött közbe, ami alkalmasint egyszersmindenkorra elvette a kedvét a házon kívüli édes szórakozásoktól.

A kalauznak felesége van, azonban kivülről még mások is uralni szokták a szívet. A vasutas Temesvárott baráti viszonyt szőtt egy csinos özvegy nővel, aki azt hitte, hogy lovagját még nem tartja fogva a házasság lánc. Itthon mindig azzal mentette ki magát, hogy Temesvárott van dolga, Temesvárott pedig azt állentette, hogy Szegeden teljesít kiségitő szolgáltatásokat.

— Tudod, lelkem, rendkívül sok dolgom van. A vasut meg se tudna lenni nélkülem, — mondta a kalauz ur Szegeden is, Temesvárott is.

Mind a két helyen egyforma meséket adott be. És hogy valószínűbbé tegye a dolgot, beavatta a titokba egyik barátját, aki üzeneteket vitt a csapodár férfi feleségéhez, meg a barátnőjéhez. Ha a megígért időre nem jelenhetett meg az egyik helyen, a jóbarát nyomában ott volt és sajnálkozó hangon adta meg a fölvilágosítást:

— Szegény barátomat megint kiségitő szolgálatra tartották vissza. Rettenetes, mennyit dolgozik az az ember!

Igy ment ez hónapokig s talán még most sem állt volna be változás a boldog életben, ha a beavatott barát önzetlenül teljesítette volna elefánszerű szerepét. Miért is oly önző az emberiség és miért nem tesznek ma már szolgálatot a legjobb barátok is — ingyen. A jóbarát egyszer ezzel állott elő a kalauznak:

— Pajtás, szükségem volna száz koronára.

— Nem tudok adni, kedves barátom. Tudod, az az özvegy teljesen megemészti a kis pénzemet.

A jóbarát többet nem kérte a pénzt, hanem egyenesen a temesvári kis özvegyhez ment és leleplezte a pajtását. Természetes, hogy a boszu érzete rettenetes tervet kovácsoltott velük. Elhatározták, hogy a kalauz feleségével is tudják a dolgot és azzal együtt főzik ki a haditervet. Másnap a kalauz felesége már Temesvárott volt és dühében nem tudott mást mondani, csak ezt hajtogatta:

— A gazember, a gazember!

Amig az asszony dühöngött, emezek kifőzték a tervet. Épen aznapra várta az özvegy a kalauz látogatását. Elhatározták, hogy amikor a pompás vacsora mellett ülnek, belép a feleség, de nem csinál patáliát, hanem nyugodtan elsétál az asztal mellett. Ebben megállapodtak.

Este megjött a kalauz. Finom borokat hozott magával és a szokott bizalmas csevegés közben megindult a vacsorázás. A szomszéd szobában rejtőzködött a kalauz felesége, aki éppen akkor jött ki, amikor a férje édes csókot nyomott az özvegy ajkára. A kalauz meredten ült a székén, amint a feleségét megpillantotta.

A ravasz özvegy úgy tett, mintha nem értene semmit.

— Mit néz olyan erősen? Miért nem eszik? Nt, már meg eldobja a villát!

— A... a feleségem... a feleségem.

— Hol?

— Itt, ni... nem látja... itt.

— Hol? Én nem látok semmit. De hisz maga megőrült barátom... Hogy néz... mi lelte?

A férj csak bámult, aztán vihogni kezdett és táncolt is.

— Csakugyan megőrültem. Hisz nincs itt a feleségem. Ez csak álom; álom.

Ugy nevetett, hogy a falak majd megrepedtek. A szegény emberen kitört az örület. Az lett a mániája, hogy megőrült. Ma vitték el egy fővárosi elmeorvosintézetbe a boldogtalan vasutast.

A titokzatos pokolgép.

Keresik a százados merénylőjét. — A rejtelmes asszony.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 25.

A Mátyássy kassai hadbíró-százados ellen, pokolgéppel rendezett merénylet ügyében széleskörű nyomozást indított a budapesti rendőrség. Valószínűnek látszik, hogy asszonykéz irányította a merényletet, amelyről a százados ezeket mondta öt meglátogató barátainak:

— Kilencedfél órakor azt jelentette inasom, hogy a postás csomagot hozott, melyet személyesen kell átvennem. Neglizsében voltam és így mentem be szobámba, behivattam a postást és megnéztem a csomagot. Nagyon meglepett, hogy Bachruch L. budapesti cégtől ékszerféléket kapok, holott nem is rendeltem. Minthogy azonban a csomag nevemre és lakásomra szólt, — még a lakás száma is pontosan volt ráírva — átvettem. A postás távozása után megforgattam a csomagot. Üzleti bélyegző nem volt rajta, ellenben egy viaszkos pecsét ragadt egyik oldalán. A pecsét két egymásra hajló kardot és felettük egy sisakot ábrázolt. Meglehetősen kíváncsi voltam és ki akartam nyitni a szekrényt, de lakatjához kulcs nem volt mellélve. Így késsel kezdtem fészeregetni, de alig hogy a belsejébe pillanthattam, máris megtörtént a robbanás.

— Talán nő van a dologban? — kérdezték.

— Ki van zárva. Nem voltak női ellenégeim.

Mátyássy javakorabeli ember és aglegény. Azt beszélik róla, hogy gazdag ember, a gáláns kalandokat szereti. Némelyek azt is tudni vélik, hogy sokáig udvarolt egy budapesti özvegyasszonynak, kivel három héttel ezelőtt összejött és szakított.

(Nyomozás Budapesten.)

A budapesti nyomozásról ezeket jelentik: A kassai rendőrségi táviratok vétele után Krecsányi Kálmán dr. budapesti detektívönök Sarkadi detektívvel a főposta épületében levő négyes számú postahivatalba sietett, hol már az est folyamán megállapították, hogy a pokolgépes csomagot a tegnapi délután folyamán egy hordár hozhatta oda. Ez alatt két detektív a Bachruch cégnél járt, hol azt a felvilágosítást kapták, hogy a cég nem adott fel csomagot Kassára Mátyássy századosnak.

A főpostán a földszinten van a négyes számú postahivatal. Itt Bernovits postatiszt a detektívönök kérésére mindenképp a tegnapi csomagnaplót nézte át és kiderítette, hogy Mátyássy Zoltán címére tegnapi elküldött cso-

mag portójáért járó összeget. Kormos Ottó postagyakornok vette át és nyugtázta. A csomag 23-VI. jelzést kapott, a mi azt jelenti, hogy huszonharmadikán a hatos számú mérlegkezelő altiszt mérte meg a csomagot. Nagyon könnyen volt megállapítható, hogy ez a mérlegkezelő altiszt Almádi Sándor. A detektívönök azonnal kocsin elhajtattott lakására és kihallgatta.

Almádi ezeket mondta:

— A Bachruch-cég mindennap ad fel kisebb csomagokat, fehér vászonnal átkötött ládákat. E csomagokon rendszerint négyszáz korona érték van jelezve. A csomagokat a Nagykorona-utcában egy kávéház előtt álló hordár szokta postára hozni. Tegnap délután is ott járt a hordár, de a csomagokat nem én, hanem egy társam vette át tőle. Azt a bizonyos csomagot, mely Kassára ment, azt nem az a hordár hozta. Nekem úgy rémlik, hogy az egy másik hordár volt. Átvettem a csomagot, megmértem és miután megállapítottam, hogy 2 kilogramm és 300 dekagram súlyú, átadtam Zsolnay Károly nevű szolgának, aki a csomaggyűjtőbe vitte. Innen Kosztolányi István szolga vitte át az automobilszekrénybe, melyen a többi csomaggal együtt a keleti pályaudvarra szállították. Tegnap délután egy órától kilenc óráig voltam szolgálatban és ez idő alatt csak egy csomag került kezembe Kassára címezve. Ez lehetett úgy ötödfél óra körül.

A rendőrség kihallgatta Kormos Ottó postagyakornokot, Zsolnay Károly és Kosztolányi István postaszolgákat, kik azonban még ennyit sem tudtak mondani.

E ponton tehát egyelőre megakadt a nyomozás. A rendőrség ma éjjel újabb adatok beszerzése végett a következő sürgőnyt küldte Kassára:

„Haladéktalanul kérjük elküldeni a doboz maradványait és minden erre vonatkozó nyomot, hogy megállapítsuk, kitől, hol vásárolták a pokolgépet rejtő ládák. Együttal kérjük a szállítólevelet, ha lehet, az eredetit, ha nem, akkor pontos fényképe is jó. Krecsányi, detektívönök.

(A titokzatos nő.)

Tegnap éjjel a detektívek nem álltak meg a nyomozás holtpontjánál. A detektívek ismernek három oly embert, kik értenek a pokolgép gyártásához. Még az éjjel folyamán mind a hármat felverték álmukból és kérdezősködtek náluk aziránt, hogy vajjon nem-e az ő kezük alól került-e ki a gép. Mind a hárman tagadták ezt.

A kassai jelentésekkel ellentétben megtudták, hogy a sebesült százados igenis kifejezte egy bizonyos személy iránt gyanuját. Az illető három hét előtt megfenyegette és nem lehetetlen, hogy a pokolgéppel váltotta be fenyegetését. Ez a valaki, aki a Csengery-utcában lakik, még tegnapi délután Budapesten volt, az este azonban Abbáziába utazott. Ennek a gyanúsítottnak kilétét a legnagyobb titokban tartják, sőt a nyomozásnak rá vonatkozó részét is, ami érthető, mert könnyen meglehet, hogy hamis e nyom. Elég az, hogy az éjjel két órakor a szobában forgó személyiség lakásán házkutatás volt abból a célból, hogy hátha megtalálják ott a pokolgép gyártásához szükséges eszközöket és anyagokat. Az eredményt szintén titokban tartják.

Az éjjeli nyomozás során egy vasuti tisztviselő jelentette, hogy ő tegnapi éppen a négyes számú postahivatalban járt és látta, hogy a leírt csomaghoz hasonló egy fiatal, németül és hadarva beszélő uri külsejű leány adott fel, ki annyira sietett, hogy még a feladóvevényt is ott akarta hagyni és csak figyelmeztetés

után vitte el. A nyomozás ez irányban is megindult.

Az, hogy a Bachruch cég neve alatt és a cég által használt ládák egyikében adták postára a pokolgépet, arra enged következtetni, hogy az alkalmazottak egyike, vagy ezeknek valamelyik ismerőse adta, vagy adatta fel a küldeményt. Ezért ma a nyomozó detektívek elmentek a Bachruch céghez, hogy az alkalmazottak között széttekintsenek.

A Bachruch-cég alkalmazottai között sok — a nő; a detektívek tehát azt nyomozzák, ninces-e közöttük valaki, a ki a hadbíró-százados ismeri és oka van a haragra, ámbár teljesen valószínűtlennek látszik, hogy a tettes, ha a Bachruch-cégnél van, ilyen módon azonnal magára irányítsa a gyanút.

Inkább feltehető, hogy a pokolgépet vidékről hozta Budapestre és itt adta fel a százados valamelyik haragosa. Nem lehetetlen, hogy nő szerepel a dologban. A százados tudja, vagy sejti, ki követte el a merényletet, de felvilágosítással nem hajlandó szolgálni.

(A modern pokolgép.)

Nagy akadálya a nyomozás sikerességének, hogy a kassai rendőrség nem közölte a pokolgép pontos leírását. Ma Kassáról ez a távirat érkezett:

— Az a pokolgép, amelylyel ismeretlen tettes Mátyássy Zoltán hadbíró ellen merényletet követett el, egészen újszerű és bámulatos szaktudásra valló szerkezet. A láda, a melybe a pokolgép csomagolva volt, husz centiméter hosszú, hat centiméter magas. Belül fagyapotha csomagolva volt egy kisebb, mahagóni láda, amely belül rézlapokkal volt bélelve. Ebben nitroglicerin állott. A nitroglicerines ládát a külső láda zárjával tölesér kötötte össze. A tölesérben écrasit volt elhelyezve oly módon, hogy a láda fölnyitásakor a rázás és ütés következtében az écrasit a nitroglicerinnel egyesülve, fölrobban. Kivülről sem a rázás, sem az ütés robbanást nem okozhatott, csupán a föl-bontás alkalmával. Így tehát kétségtelen, hogy a merénylet a címzettnek szólt. A láda Budapesten, a 4-es számú postahivatalban lett föladvá. Címzése a következő:

Feladó: Bachruch L.
ékszerész.

Nagyságos

Mátyássy Zoltán

honvédszázados, hadbírónak

Kassa.

Kazinczy-utca 4.

Tartalma: Ezüstnemű és üveg.

Értéke: Kétszáz korona.

„A csomag a 23-VI. ragszámot viseli, a melylyel a postahivatal látta el. A pokolgépet csak vegyész ember készíthette.”

Bekker Ádám budapesti rendőrfogalmazó kijelentette ma a hírlapíróknak, hogy a rendőrség csak tapogatózik és semmi pontos adatot nem tud a tettesről.

— Nem lehetetlen, — mondta — hogy valami kiszabadult katonafegyenc a tettes. A rendőrség 50 korona jutalmat tűzött ki annak, aki nyomra vezet.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* A veszprémi királygyakorlatok. Hatalmas katonai látványosságot mutat be új műsorán az Uránia színház. A tavaly Veszprém környékén megtartott királymanőverekről felvett mozgófényképet szerezte be az Uránia. A képőfelsége veszprémi megérkezésével kezdődik. A pazarul díszített pályaudvaron látjuk, amint a hűruhás lányok sorfala között kocsira száll a király Ferenc Ferdinánd trónörökös, utána

Lipót Salvátor főherceg hadsegédével, majd Frigyes főherceg, aki az egyik hadsereg parancsnoka volt. A kép nagyszerű felvételben mutatja be az egész manőver lefolyását, melyet egy magaslaton állva néz végig a király Ferenc Ferdinánddal. Látjuk a trónörökösöt élénk beszélgetésben Frigyes főherceggel, a külföldi attasékat. Szóval ennél mozgalmasabb, eredetibb és lebilincselőbb képet alig képzelhetünk. Elejétől végig tökéletes képet nyerünk egy királymanőverről, amilyent a legtöbb ember csak leírásból ismer. A nagy érdekességű kép még csütörtökön és pénteken marad műsoron. 791

Oh, az a poste restante . . .

Egy kis szezon-riport.

*

(Budapesti levél.) Hogy a mi jó öreg postánk egy szezonizlet, azon aligha nem mindenki esodálkozni fog. Mert naponta sok millió levelet irnak és olvasnak. Így van ez télen és nyáron, erre sem a hőmérsékletnek, sem a légnyomásnak nincs befolyása. És mégis van egy ága a mi postai gépezetünknek, amelyik erősen függ az időtől. Ez a poste restante.

Kétszer az esztendőben van ezen a téren haute saison. Épen úgy, mint a divatsalonokban. Farsang idején és tavasszal. És ennek megvan az oka. Férfiak és nők akkor közelednek leghevesebben egymáshoz. És ebből él a poste restante, éppen úgy, mint a szabónő és a kalaposnő. — Farsang táján vannak a házasságkötések és tessék elhinni, hogy minden tisztességes házasságot szenvedélyes poste restante levelezés előz meg. Akármilyen komikusan hangzik is, az ilyen házasságok legtöbbször szerencsésebbek és harmonikusabbak, mint Amor isten többi kötése, amelyek a poste restante hivatalától távol jönnek létre. Ami különben meglehetősen logikus is. Mert a sűrű levelezés kitünő eszköze a kölcsönös megismerésnek. Az ember az írásában rendszerint kivebben elárulja a bensőjét, mint a személyes érintkezésben. Persze ez a kitünő házasságkövetítés humort termel. — Már a levelek címzése is mulattató: „Tavaszi remények. „Szép tavasz.“ „Májusi boldogság.“ „Vidám pünkösöd.“ „Adonisz.“ „Kék szem, szőke haj.“ „Fejedelmi termet.“ És így tovább. Ezekből a címekből meglehetősen biztossággal lehet következtetni a belső tartalomra. A főnti címek alatt tulajdonképpen csak egyszerű szerelmes levelek rejtőznek, amelyek akkor íródnak, mikor a levelezők még nincsenek tisztában egymással. Második stádiumban már a következő címekkel találkozunk: „Giza 19.“ Ez annyit jelent, hogy akit a levél illet, Giza névre hallgat és 19 éves. (Vagy még több.) Egy másik cím: „Banktisztviselő 4000.“ Ez meg annyit tesz, hogy egy banktisztviselő írta, akinek 4000 korona fizetése van. (Vagy még kevesebb.) Épp ilyen könnyen magyarázható a következő címzés: „Fiatal, gyermektelen özvegy 80,000.“ Ilyenkor azonban megtörténhetik, hogy a fiatal özvegy sem fiatal, sem 80,000 koronával nem rendelkezik. De ennek ellenében gyermektelen és rendszerint az is marad. Vagy ha csakugyan fiatal és csakugyan van 80,000 koronája, akkor biztosan nem gyermektelen és még biztosabban nem özvegy. A címek megfejtésénél mindenesetre a legnagyobb óvatosság ajánlható.

Mulatságos és részben tanulságos a jövés-menés is. Ezen a téren nagy különbséget lehet konstatálni férfi és nő között. A férfiak közül rendszerint csak a 18–30 évesek jelennek meg a poste restante-ablaknál, a női nem azonban ezeket a határokat messze kitolta. A 14 éves bakfis a leeresztett hajával és kezében a hangjegyzettel éppen olyan sűrűn jelentkezik, mint az 50. éves matróna. És megmutatkoznak a különböző temperamentumok. A félénk, szégyenlős hajadon, aki

tulajdonképpen röstelli, hogy levélért jön, olyan halkán mondja meg a címet a postásnak, hogy az háromszor is kénytelen megkérdezni, mit kíván. Aztán a tapasztalt, ilyen helyen járatos frájer, aki a legtermészetesebb nonszalanszal keresi a levelét. A levelezők türelmét is csudálni lehet sokszor. Vannak emberek, akik hetenkint eljönnek minden nap, hogy hallják a stereotip elutasítást: nincs! Másnap mégis ott vannak és idővel bizalmatlanok a tisztviselő iránt, hogy talán nem nézett jól utána. Ez újabb bizalmat önt beléjük és mikor másnap is a szomorú „nincs“-et hallják, idegesen és követelőződen érdeklődnek: „Csakugyan nincs?“ „Jól megmértőztatott nézni?“ „Ha nem hiszi kérem, — felel a tisztviselő ilyenkor — nézzen utána.“ A csalódott érdeklődő persze nem néz utána, de 24 óra épen elég arra, hogy újra keresse a levelét. És ez a poste restante tragikuma. Ezek sietnek hozzá naponta reménykedve a ezek reménye foszlik szét az egyszerű szóra: nincs. De a bizalom újra ébred, sehol a reménynek visszatérését, öröklétet olyan meghatóan megfigyelni nem lehet, mint a szerelmesek, az állás után siető nyomorgók találkozóhelyen: a poste restante-hivatalban.

A halál völgye.

Halálverem a tatabányai kőszénbánya. — Elpusztít tizenötezer embert. — Fekete áldozatok a fekete gyémántokért. — A tifusz gyilkol és az alkohol.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, augusztus 25.

Nagyon régen kezdődhetett, de csak a tavasszal került nyilvánosságra, hogy a tatabányai kőszéntelepen százszámra hullanak a munkások, asszonyok és gyermekek. A tavasszal zudult föl először a megbotráncolás, hogy a tifusz irtja a boldogtalan bányász-páriákat, ám aztán megint csönd lett. Annyi a siralom Magyarországon, annyi az égreakiáltó gyalázat, hogy a tatabányai borzalmas járvány alig néhány napon át foglalkoztatta a közvéleményt. A bányatársaság hivatalos jelentést adott ki a tifusz megszűnéséről és ebbe nemcsak a közönség nyugodott bele, hanem az illetékes hatóságok is. Egy budapesti lap arról értesült, hogy a tifusz és az alkohol még mindig pusztít és hogy sok ezer áldozata van a ragályos betegségnak. Kiküldötte egyik munkatársát, aki a dologról alábbiakban számol be:

A budapest-győri vasútvonal mellett, Felsőgalla és Tatabánya között van Tatabánya. Közeledik feléje a robogó vonat és már messziről látszanak a kéményeiből fölszálló, tüzes füstoszlopok. Szemet gyulasztó, tüdőt megülő szénfüst borong ezen a különben szép, erdős tájon, amelynek lassankint a jár is elszorvadnak. Tatabánya olyan, mint a temető. A telep szélén, ahol a kilenc tárna közül háromnak van lejárata, sodronypályát vontak a magasban gyorsan gördülő kis szeszekocsik s a nára és ez messziről olyan, mintha óriási elfonnyadt müvirágkoszoru volna. Aztán a vasútállomás közelében rengeteg mennyiségű kiselezte szén van egy halomban, mint valami obeliszk. Ez a tömör fekete tömeg köröskörül ég. Sárgapiros lángok, ólomszínű füst kavargató körülötte és a tetején a legnyomorultabb bányászok családtagjai várják, hogy egy-egy darab fűzéshez használható szén után.

A vasút völgye fölött, kopár és szénporral belepelt oldalon vannak a bányavállalat épü-

letei, egymásután sorjába három sárga, ridegen meredező halottasház. A középső a vendéglő, amely után az irodák, majd az élelmiszer-raktárak következnek. Zeg-zugos, néptelen utakon vezet innen az ut a dombok tulsó oldalán épített munkásházakhoz. Négy-öt száz kis épület, egyenes vonalban egy-egy utca, mintha kriptasor volna.

Kibirhatatlan látvány, ami itt az embert megrémíti. A házak kivétel nélkül piszkosak és egészségtelenek. Apró, hosszukás ablakaikat nem üveg, hanem leginkább kilyukasztott bádog fűdi; olyan sötét van mindegyikben, mint alant, a tárnák fénylő utjain, ahol most fejtik a szenet a bányászok, akiknek hát fönn sincsen világos kuckójuk.

Dél van, de csak az asszonyok és a gyermekek vannak odahaza. Uramisten, micsoda asszonyok, micsoda gyermekek. Sápadtak, soványak, valamennyien rutak és rongyosok a bányászasszonyok. Ülnek az ajtajuk előtt, belemeredve a levegőbe. Itt-ott mosnak is. De a csatornázatlan utcán gőzölög és mérges párák lehel a kiöntött moslák, szenny, gyümölcsmeg ételmaradék. És ebben a piszkosban ruhátalan, nagyszájú, vékonykaru, elesenevészedett gyermekek játszanak.

Siralom azt nézni, mint játszik a bányászgyermek. Rá-rátt a mocskos földre ráncos kezével, aztán kifárad, zihál és bámulja a társát. De egyiknek sincs az arcán eleveenség. Halottak ezek mind, mind és nem veszik észre, hogy egy idegen jött, messziről, a nagyvárosból megnézni és föltárni a sirjaikat. Mégis, az egyik ház valamelyik zugából az utca közepére szalad egy lefonnyadt, öt évesnek látszó kisleány. Szintelen tekintettel és szintelen hangon panaszkodik:

— Az üvegem . . . Volt egy kicsiny, szép, fehér üvegem. A Kicsák Vera rátaposott, összetörte . . .

Pénzt akarok adni neki. Rábámul a csillogó tizfilléresre, de nem nyul utána. Látszik rajta, hogy nem tudja, mi a pénz.

— Az üveget . . . ismétli most már lágyabban, majdnem sirva és ebben a pillanatban megdöbbenő vonást fűdözök föl az arcán. Ugyanazt, amely jellemzője a tót, napszámos-asszony puffadt, sárga rovatkájának. Degenerált ez a szerencsétlen kis bányavirág, pálinkátóforró, beteg csókok kinjában fogant. És ilyenek mind-mind, a Tatabányának nevezett temető kert növényei és hogy sorba nézem az asszonyokat és a tárnák felől közeledő férfiakat, akiknek pléból való szám lóg a gomblyukában, ahogy látom révedt tekintetüket, bizonytalan, támoilgó lépésüket, bizony elszorul a szívem.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Ötven üveg pezsgő története. Szombathely város főmérnöke, Bodányi Ödön, a hírhedt Kunz fele viziórák főfujt pacamájába került, mert megállapított a viziórákat szállító cég üzleti könyveiből, hogy Bodányit ötven üveg pezsgő erejéig megvesztegették. Ebből fegyelmi vizsgálat lett Bodányi és bűntársa, Vitalis Márton mérnöki hivatali alkalmazott ellen, aki néhány forinttal szerepelt a megvesztegetettek listájában. A fegyelminél fölmentették a főmérnököt, a tisztújításnál ki akarták hagyni, de a második választásnál elnyerte a szükséges többséget. A királyi ügyész mégis vádat emelt a megvesztegetett ellen, de a szombathelyi törvényszék vádtaácsa szombaton este tartott ülésében bünoelekmény hiányában elutasította a vádiratot és beszüntette az eljárást a terheltek ellen.

Kállay Jolán a kabarében.

*
Betegség, örökség és egyéb kalandok.

Rózsás kalapban és még rózsásabb kedvben rohogott be Aradra ma délután Kállai Jolán. Az aradi színház volt primadonnája vendégszerepelni jött a Bérczi-féle kabaréba Szabadkáról, ahol szintén kabaré-dalokat énekelt a bácskai szalmaözvegyeknek. Háromnapos állomása lesz Arad a művésznő körútjának, mely Nagyváradon viharos vendégszerepléssel kezdődött és Temesváron fog végződni, ahol azután Kállai bucsút vesz a magyar kabarészínpadtól és vagy elszerződik valamelyik színházhoz, vagy külföldre megy szerencsét próbálni és babérokat — aratni.

A nagyváradon viharos vendégszereplésén kívül — mely tudvalevőleg azzal végződött, hogy a harcias primadonna napernyője nyelével mutatta ki ellenszenvét egy ottani uriember iránt, — az utóbbi hónapokban egyéb kalandjai is voltak Kállainak. A komolyabbak közé tartozik, hogy kassai vendégszereplése alatt a színpadon összeesett és hetekig feküdt betegen Abbáziában, majd Gleichenbergben.

— A halálomon voltam — mondta ma Aradon a szokott tulzással Kállai, akin azonban ez a súlyos betegség cseppet sem látszik meg. Sem a külsején — „panaszokodik“ hogy lefogyott — sem a kedélyén, amely most is olyan temperamentumos, mint akár a Varázskeringő második felvonásában. Ezt az utóbbi körülményt maga Kállai azzal indokolja, hogy ő most „gazdag örökösöd“. A nagybátyjától örökölt egy miskolci házat úgy, hogy nyolc lakónak rettegett „háziura“ lett. Ez a foglalkozás szörnyű mód tetszik a művésznőnek, aki tudvalevőleg sohasem állott jó lábon a háziurakkal. Most természetesen ő zsarnokoskodik, elégtételkép a kiállott szenvedésekért.

Foglalkozása különben egyéb is van Kállainak. Jelenleg könyvet ír „Pályafutásom“ címmel. A könyvnek nagyrésze már készen van és Pesten akarja kiadni. A lakása is Budapesten van most Kállainak; onnan rándul le a vidékre vendégszerepelni. Szerződése most nincs és — mondotta — ha csak előnyös szerződést nem kap, nem is megy színházhoz. Őszig vendégszerepelni fog, azután pedig valószínűleg kimegy külföldre.

— Kétfelé is hívnak — jelentette ki büszkén Kállai. Van ajánlatom egy szentpétervári és egy chicagói igazgatótól. Az amerikai direktor kész letenni négy havi gázsit előre egy pesti banknál, de azért én mégis valószínűleg Oroszországba fogok menni. Csak várok, amig elmúlik a kolera...

Ilyen tervel vannak Kállainak és erősen bizakodik benne, hogy reményei meg is valósulnak. Természetesen azt is kijelentette, hogy „örömmel jött Aradra“ és vígan üdvözölte ismerőseit, akik lelkesen tapsoltak neki a kabarében. Hogy itt is sikerrel állotta meg a helyét, azt talán fölösleges is külön megemlíteni. Enekszámái (a Makrancos hölgyek a Lysistratából, „Sirassatok engem orgonavirágok“, Dóczy- és Szirmay-dalok, stb.) egytől-egyig zugó tapsokat hoztak Kállainak, akinek a halás publikum még azt is elfeledte, hogy virágvasárnapi bucsuzásakor az aradiakat keményen és bájos tulzással szólta le a folyton nagy tervekkel foglalkozó művészasszony.

TANÜGY.

(—) Az Aradi Zeneconservatorium beiratásai f. évi szeptember 1-én kezdődnek.

(—) A beiratások a Kessler Izabella-féle fiú- és leány magán elemi iskolában szeptember 1-én kezdődnek. Felvilágosítással délutánokint Kazinczy-utca 10., az iskola épületében készséggel szolgál a tulajdonos. 3108.

BILEK II.

Halálos katonai menetelés.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 25

Az emlékezetes bileki halálos katonai meneteléshez hasonló katasztrófa történt ma Raguzában. Nagyarányú katonai menetelést rendeztek, amely egy huzamban 11 óra hosszáig tartott. Ennek a katonai gyakorlatnak valóságos harci jellegű áldozatai vannak: két halott, tizenhárom katonatiszt és 400 közember, akik kinok között vergődve tömegesen fekszenek a katonai csapatkórházakban. Nem lehet előre látni, hogy az ósdi katonai rendszerhez való ragaszkodás, még hány áldozatot követel. Evről-évre megisméltődnek ezek a tömeges katonai szerencsétlenségek, amit egy-egy konzervatív gondolkodású katonai törzstisztnak ténykedése idéz elő. Delegációban, képviselőházban folyton hangzanak fel panaszok ez irányban. Igaz, hogy egyes hadtestekben a modern katonai vezetőség mindent elkövet az ilyen sajnálatos esetek elkerülésére, de fájdalom — mint a mai példa is mutatja — még mindig kevés eredménnyel. A raguzai halálos menetelésről a következő szűkszavú távirat érkezett:

A dalmáciai Raguzában, az ottani helyőrség gyalogos katonáival ma forszírozott menetelést tartottak. A katonák reggel 4 órakor vonultak ki és délután 3 órakor tértek vissza. Ez ideig úgy a tisztikart, mint a legénységet megszakítás nélkül meneteltették és nem kaptak semmiféle táplálékot. Sokan a fárasztó, kínzó menetelésbe veszedelmesen megbetegedtek. A súlyos betegek nagy részét a katonai kórházba szállították. Itt elbeszélék az orvosoknak, hogy nem kaptak egyebet, mint négy órakor egy teketekavét. Egész nap a nagy hőségben gyalogoltak, anélkül, hogy vizet találtak volna. Tizenhárom tisztet és négyszáz közkatonát kezelnek. Valamennyien súlyos betegek.

Egy tartalékos tiszt napszúrás következtében meghalt. Felesége és két gyermeke van. Áldott állapotban levő felesége mikor meghalt, férje halálát, szívszélhűdést kapott és meghalt. A katonai hatóság a menetelés vezetője ellen megindította az eljárást.

HIREK.

Bulgária mozgósít Törökország ellen.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 25.

Berlinből táviratozzák: Konstantinápolyból jelentik: Vasárnap délelőtt három török katona bolgár területre lépett és lesből lőtt három bolgár őre, kik a vasutvonalat őrizték. A bolgárok azonnal válaszoltak a tüzelésre és a török katonák közül kettőt megöltek, egyet pedig megsebesítettek. A sebesültnek sikerült török területre menekülnie. Délfelé azon a helyen, hol a halottak feküdtek, törökök kezdtek el gyülekezni, hogy a holttesteket elvigyék. A bolgár hatóságok, mielőtt ezt megtudták, azonnal egy hátszéli századot küldtek ki az őrség megerősítésére. Rendes puskatüzelés fejlődött ki, mely egészen estig tartott. A portán kijelentik, hogy az esetnek nincs semmi jelentősége, Bulgáriában azonban, ugylátszik, mozgósításra készülnek. Egy a bolgár belügyminiszeriumba érkezett távirat azt mondja, hogy a tartalékból eddig egy zászlóaljot hívtak be és ezt még tíz zászlóalj fogja követni. A szükséges podgyászt és élelmiszereket már utnak indították.

Konstantinápolyból táviratozzák: A bolgár fegyverkezésről és az osztrák-magyar-román katonai egyezmény létrejöttéről szóló hír a portán nyugtalanságot kelt.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 26-án az időjárás: enyhe, nyugaton elvélve csapadék.

— Az udvari vadászat. Ischlből táviratozzák: Ma délután tartották meg az utolsó udvari vadászatot, amelyen a király, Lajos és György bajor hercegek és az udvari vadásztársaság tagjai vettek részt. A király egy zergét lelőtt, egyet könnyebben megsebesített.

— Ünnepegy a Kossuth-asztaltársaságban. Ma este a háromnyolcas vendéglőben a Kossuth asztaltársaság bankettet rendezett Lajos napja alkalmából Kossuth Lajos emlékére. Az estélyen, amelyen szép számu közönség jelent meg, Nagy Kálmán, Schwartz Zsigmond és Szudy Elemér méltatták Kossuth Lajos nagyságát. Elhatározták, hogy hétfőn újabb bankettet rendeznek.

— A Kolumbia hajó katasztrófája. Londonból táviratozzák: Montevideóból érkezett ma esti Lloyd-jelentés harmincra becsüli a Kolumbia vízbefuult utasainak számát.

A „Kolumbia“ elsülyedt gőzös utasai közül azokat mentették meg, akik az árbócokra menekülhettek. Megmentették továbbá a hajónak majdnem összes legénységét. Sok asszony és gyermek a vízbefuult. A kikötő bejáratát a „Kolumbia“ hajó roncsai részben elzárják. A „Schlesien“ hajót, amely könnyen megrongálódott, a hatóságok visszatartották. A „Kolumbián“ százkét utas és 48 főnyi legénység volt. Az összeütközés reggel 6 óra felé történt felhőszakadásszerű esőben. A „Kolumbia“ befutott a kikötőbe, míg a „Schlesien“ indulóban volt kifelé. A „Kolumbiát“ a másik gőzös kétfelé vágta. Az elülső rész rögtön elsülyedt, a hátsó rész percekig uszott még a tengeren. Az utasok nagyobb részét a katasztrófa alvás közben érte. Óriási zavarodás keletkezett. Kis gőzösk azonnal a szerencsétlenség színhelyére siettek, hogy a mentési munkálatokban részt vegyenek.

A viharos tenger rendkívül megnehezítette a munkát. A megmentettek számát hetvenre becsülik. A szívszaggató jelenetek, amelyek a szerencsétlenség alatt és az után lejátszódtak, az egész várost nagy izgalomba ejtik.

Montevideóból táviratozzák: A Kolumbia elsüllyedésénél, amely öt perc alatt ment végbe, csak három asszonyt mentettek meg. Az Ametist nevű angol cirkáló legénysége több embert megmentett. A gondos ápolás dacára a megmentettek közül, akik majdnem mindnyájan csak félig voltak felöltözve, heten, ezek között három gyermek meghaltak. Egy kis gyermeknek sikerült egy másikat megmentenie. A holttestek kihalászásán erősen dolgoznak.

— Nasztics Budapesten. A zágrábi nagy hazaárulási pör koronatanuja, Nasztics, akinek *Finale* című röpirata körül keletkezett a most folyó pör, ma Budapestre érkezett és ott beszélt vele egy hírlapíró. Nasztics azt mondta, hogy ő nem azért írta meg röpiratát, mintha azzal az ügyességgel figyelmét akarta volna felhívni, hanem a horvátok figyelmét a hazaárulóakra akarta terelni. Azután a legnagyobb felháborodással beszélt arról, hogy a szerajevói ügyesség eljárást indított ellene ama vád miatt, mintha ő a bosnyák kormány ellen dinamitmerényletet kísérelt volna meg.

— Kolera. Rotterdamból táviratozzák: A városban kolerajárvány ütött ki. Négy gyermek meghalt, a betegek száma nagy. A városban nagy pánik uralkodik.

— Újabb földrengés Olaszországban. Sienából táviratozzák: Reggel 1 óra 29 perckor itt igen erős földrengést érezték, amelyet két másik erős lökés követett. A lakosság a szabadba menekült. Szerencsétlenség nem történt. Buoncoventóban több ház beomlott. Egy ember életét veszítette, többen súlyosan megsebesültek. Mentőorban nagyon sok épület megrongálódott. San Lorenzo Mersében több ház bedőlt és egyesek könnyen megsebesültek. A sienai tartomány más nagyobb városaiból szintén érkezett jelentés erős földlökésekről, amelyek azonban emberáldozatot nem követeltek. Piombinóból táviratozzák: Reggel 1 óra 25 perckor erős, hullámos földrengést érezték, amely 5 perc múlva ismétlődött. A lakosság kifutott a házakból. Sienából táviratozzák: Egy későbbi jelentés megerősíti, hogy a földrengés Buoncoventóban jelentékeny kárt okozott. San Lorenzo Mersében majdnem az összes házak beomlottak, vagy erősen megrongálódtak és sok ember megsebesült. Bécsből táviratozzák: A meteorológiai és geodinamikai intézet készülékei ma reggel közeli földrengést jeleztek mintegy 50 kilométer távolságból. A földrengés kezdete 1 óra 23 perc, 0.10 milliméter maximális ingakülönlegéssel mellett 1 óra 23 perckor érte el legnagyobb intenzitását és reggel 2 óra után végződött.

— Öngyilkos lelkész. Kecskemétről táviratozzák: Nagy Zsigmond szilágyballai 45 éves református lelkész ma hajnalban mellbelőtte magát és meghalt. Hír szerint anyagi zavarok kergették a halálba.

— Elmaradt közgyűlés. Ma délelőtt tíz órára hívta egybe az Aradi Hitelbank igazgatósága a részvényeseket rendkívüli közgyűlésre, hogy az egyszer már elhatározott, de a törvényszék által jóvá nem hagyott részvény lebélyegzés ügyében újabb javaslatot terjesszen eléjük. A rendkívüli közgyűlés nem volt megtartható, mert egyetlen részvényes jelent meg. Tizen-négy nap múlva, most már tekintet nélkül a megjelentek és a deponált részvények számára, meg fogják tartani a közgyűlést.

— Kivégzés Berlinben. Berlinből táviratozzák: Hankel Rikárdot, a bécsi Frankfurter ékszerész gyilkosát ma reggel a plötzensei fogház udvarán kivégezték.

— A főkapitány a bérkocsi tarifák emelése ellen. A bérkocsi ipartestület tudvalólag azzal a kérelemmel fordult a közgyűléshez, hogy járjon hozzá a bérkocsi viteldíjak emeléséhez. Elmondottuk, hogy ez alkalommal a közönség indokolatlan és a viszonyokkal nem támogatható megterhelését célozzák a kérelmezők. Ennek az álláspontnak a helyességét bizonyítja Sarlot Domokos főkapitánynak ma, a tanáchoz intézett átirata, amelyben határozottan ellenzi a viteldíjak emelését. A tanács ugyanis a főkapitánynak adta ki a bérkocsi ipartestület beadványát véleményezés céljából és ez ma a következőkben mondja el véleményét a kérdésről:

Utasítására az aradi egy- és kétfogatu bérkocsi tulajdonosok ipartársulata által a bérkocsi díjszabályzat módosítása tárgyában beadott kérvényükre véleményes jelentésemet a következőkben terjesztem be: A benyújtott tervezet részben aránytalanul magasra emeli az árakat, egyes esetekben pedig a szabad alkut, illetve megegyezést kívánja díjazásul. A kérelem teljesítését a közönség jól felfogott érdekében nem véleményezem, mert az a kocsit használók tulságos megadóztatása lenne. A jelenleg érvényben lévő szabályrendeletben megállapított díjak az aradi viszonyoknak teljesen megfelelőek, az itt megállapított összegekkel a bérkocsik által teljesített szolgáltatás méltányos ellenértéket nyer. Hogy nem a változott viszonyok, hanem érdekeiknek indokolatlan istápolása vezette a bérkocsisokat kérvényük benyújtásánál, igazolja ez a tény is, hogy a folyó évben a szabályrendelet már módosítva lett és akkor a viteldíjak megváltoztatását nem kérték, pedig a megélhetési viszonyok ezen év elején ugyanolyan rosszak voltak, mint most. Budapesten ugyancsak változtak a viszonyok és tudomásom szerint ott eddig senkinek eszébe nem jutott a tarifán változtatni. A tervezetükben egyes alkalmakkor az áraknak egyezség szerinti megállapítását pedig éppen nem pártolom, mert az a legtagabb alkalmat nyújtaná arra, hogy a kocsit használó közönséget hatóságilag megállapított rendszabály alapján zsákmányolják ki. Sarlot főkapitány.

— A szatmári vasuti szerencsétlenség. Szatmárról táviratozzák, hogy a vasuti szerencsétlenség egyik áldozatát, Parzsó Lajost felboncolták. Megállapították, hogy koponyacsont repedés következtében halt. Az egyik mozdonyvezetőt kihallgatta a vizsgálóbíró. A mozdonyvezető azt vallotta, hogy amikor látta a veszélyt, háromszor vészfütyöt adott, azután leugrott a mozdonyról.

— Botrány egy temetésen. Szegedről jelentik: A szegedi légszeszgyár részvénytársaság néhai főtisztviselőjének, Friedmann Arminnak özvegyét temették tegnap délelőtt a Tisza Lajos-köri gyászházban. A temetést, amelyen igen előkelő közönség kísérté el utolsó útjára az elhunyt uriaszonyt, a temetőben kínos incidens, valóságos botrány zavarta meg. Mikor a temetési menet a temetőbe ért és a koporsót a halottas házban elhelyezték, kitűnt, hogy a koporsó számára nincsen sír. A zsidó szent egyesület, amely a temetéseket a tagjai számára állítólag ingyen rendezi, nem intézkedett arról, hogy a koporsót előre elkészített sír várja. Az elhunyt uriaszony családja a temetésért is több száz koronát fizetett, a halálesetet még hétfőn bejelentette, mégis megeshetett a botrányos incidens. A temetésen résztvevők és a rokonság másfél óra hosszáig vártak a koporsó mellett a halottasházban, míg a sír elkészült és a temetési szertartást folytathatták.

— Agyonszurta a csendőr. Szatmárról táviratozzák: Kutz Péter juhász a vásáron összeveszett egy gyümölcsáros lánnyal. Utlegelni kezdte a lányt, mire Tóth Gyula csendőr figyelmeztette, hogy ne verekedjék. Kutz ekkor botjával a csendőr ellen fordult, aki önvédelemből kardot rántott és Kutznak halántékába szúrt. A juhász rögtön meghalt.

— Köszönet a hadnagy urnak. Ritka eset, hogy akik lerótták egyszer a katonáskodás gyöngyét, valamikor hálatalten gondoljanak vissza felebbvalóikra. Mert ép a felebbvalók szekták elviselhetetlenné tenni a katonasort. A mi nemrég még képtelenségnek látszott, ime akadt husz intelligens magyar ifju, aki, amint szabadul a katonasorból, a nyilvánosság elé lépve siet megköszönni felebbvalójának, hogy érdemük szerint bánt velük s nemcsak parancsolójuk, de szószólójuk is tudott lenni. A nyolc heti kiképzésen volt tanítók nevében közlik a nagyváradi lapok Richter Ferdinánd cs. és kir. hadnagyhoz a következő nyílt levelet, melynek közzétételére husz tanító nevében kérték fel a szerkesztőségeket.

Nyílt levél Richter Ferdinánd cs. és kir. hadnagy urhoz. Igen tisztelt hadnagy ur!

Engedje meg, hogy mielőtt elhagyjuk Nagyváradot, ezuton is kifejezést adjunk hálónknak. Arra a nyolc hétre, amelyet az ön közvetlen hatalma és védelme alatt töltöttünk a nagyváradi várban, mindig szívesen fogunk visszaemlékezni. Parancsnokunk és szószólónk volt és nem tehetünk róla, ha e pillanatban, amikor távozni készülünk, csak a végtelen jóindulattal eltelt szószólót, pártfogót látjuk önben és az egyedüli érzélem, amellyel parancsnokunkra gondolunk, a hálaszeretet érzelme. Higyje el hadnagy ur, hogy mindig szívesen fogunk viszagondolni önre, akiben tetőtől talpig uri embert, felkiismeretes, kiváló katonát és végtelenül finom lelkületű, tapintatos embert tanultunk megismerni, aki a szigornak, erélynek, másrészt az elnézésnek a leghelyesebb alkalmazásával mindnyájunknak szeretetét és őszinte nagyrabecsülését vívta ki. Nagyvárad, 1909. augusztus 24. A nyolc heti kiképzésre bevont tanítók.

— Viseljen-e a nő fülbevalót. Az ékszerviselésnek, különösen a fülbevalónak sok ellensége van, mert vannak emberek, akik azt tartják, hogy fülbevalót viselni barbárság és nem ismerik el ennek a régi és általános elterjedt szokásnak a létjogosultságát. Természetesen nagyobb azoknak a száma, akik e szokás védelmére kelnek s abban a meggyőződésben vannak, hogy a fülbevaló vonzóvá teszi a női arcot. A két ellentétes vélemény között mindenestre meg kell találni az aranyközéputat. Akinek nagy füle van, az ne viseljen fülbevalót, épp úgy, mint idomtalan vagy durva kezű ember ne hordjon feltűnő gyűrűt. Értéktelen függő viselése sem ajánlatos. De viszont majdnem minden nő, akinek szép kis füle van, egészen nyugodtan hordhat izléses kis gyöngy- vagy briliáns-fülbevalót.

— Az eperjesi rablógyilkosság ügyében az eperjesi rendőrkapitányság ma táviratban a budapesti rendőrséggel érdekes részleteket közöl özvegy Glück Dávidné ékszerkereskedő rablógyilkosairól. A távirat közli, hogy a rablógyilkossággal legujabban két embert gyanúsítanak, akik augusztus 6-án délután 5 óra tájban E. M.-né nyilvános házában 10 percig időztek és nagyon izgatottaknak látszottak. Azután gyalogszerrel Eperjes közelében levő vasuti állomásig mentek, ahol vonatra ültek. Az egyik középtermetű, 35 év körüli, borotvált, tojásdad arcú, haja szőke, bajusza leelőgő, szeme szürke, magyarul és németül beszélt. Henternek mondta magát. A másik valamivel magasabb, 45 év körüli, borotvált, kerek arcú, dus, már szürkülő haju, hasonló, angolosan nyírott bajuszu, magyarul és szepességi dialektusban németül beszél. Marhakereskedőnek mondja magát.

— Váltóhamisító községi jegyző. Marosvásárhelyről táviratozzák: Makai Albert községi jegyző a Polgári takarékpénztárnál nagyobb összegű váltót nyújtott be leszámítolás végett. A takarékpénztár azonban gyanuval élt és utánajárva a dolognak, megtudta, hogy Makai hamisította az aláírásokat. A rendőrség letartóztatta Makait, aki kihallgatásakor azt mondta, hogy a menyasszonyának kelengyére kellett a pénz, azért hamisította a váltót.

— Kirabolt vásáros. A margittai piacon tegnap délben nagy ribilliót okozott egy mezelen ember megjelenése. Az összecsendült vásárosnép nem tudta mire vélni ezt a különös megjelenést, mignem kiderült, hogy a szegény embert két gazfickó a község határában minden pénzből és ruhaneműjéből kifosztotta. Ugy menekült ki anyaszülte állapotban a rablók karmai közül.

Az eset részletei a következők: *Boneza* Sándor jómódu vasadi földesgazda borjukat akart venni a margittai hetivásáron. Felszerelte magát pénzzel és utnak indult. Margitta környékén két ismerőssel, *Lupucz István* és *Gristinez György* csavargó földmiveslegényekkel találkozott. Beszédbe elegyedett, aztán a legények unszolására betért a közeli kocsmába, hogy egy ital pálinkát fogyasszon el velük. *Lupucz István* észrevette, hogy *Boneza* Sándornál bankók vannak. Összesugott cimborájával s elhatározták, hogy kirabolják a mit sem sejtő gazdaembert. Ahogy elindultak a község felé, *Lupucz* egy régi csavargó-tempóhoz folyamodott. Elejtette titokban erszényét, majd úgy vezette társait, hogy visszakerültek arra a helyre, ahol a bugyelláris hevert.

— Ni-ni, pénzt találtam — kiáltott és felkapta a pénzes erszényt.

— Nem úgy van az. Osztozunk komám. Hárman vagyunk, háromfele jár a pénz! — válaszolt *Gristinez*.

Addig beszélt, míg betértek a szomszédos kukoricásba, hogy megosztózzanak a talált kincsen. A két csavargó benn a sűrűben nekiesett *Boneza* Sándornak, letépték és elvették 240 korona készpénzét, a borjuk árát, minden szál ruháját, még az ingét is letépték, csupán az egyik fél pár csizmát hagyták a lábán. Azután futásnak eredtek. *Boneza* Sándor nem tétovázott, hanem utánuk futott, talpig meztelenül *Margittára*, a piac kellős közepére és ott kiabált, hogy fogják el a rablókat. A csendőrök hamarosan üzöbe vették a rablókat és sikerült is mind a kettőt elesipniök a határban. *Lupucz István* és *Gristinez György*öt beszállították a nagyvárad kir. ügyészség épületébe, ahol megindult ellenük a büntető eljárás.

— Öngyilkos gyermek. A szegedi gyermekmenhely egyik növendéke a szomszédos Vársárhelyen, ahova tanoncnak adták ki, ismeretlen okból öngyilkossá lett. Hogy a gyermekmenhely növendékei megszöknek azokról a helyekről, ahová gondozásra adják őket, az elég gyakori eset.

Az öngyilkosságról a következőket jelentik:

Oláh János főutcai csemegekereskedőnél volt alkalmazásban egy *Balog József* nevű inasgyerek, akit ő a szegedi menházából hozott ki. A gyermek *Oláhnál* nem jól viselte magát s gazdája figyelmeztetéseit számba se vette. *Oláh* végre is megunt a dolgot és irt a szegedi gyermekmenhely igazgatóságának, hogy miként lehetne fölbontani a *Baloggal* kötött szerződést. A levélre azonban nem válaszoltak. Szombaton este *Balog* a tialom ellenére későn ment haza, amiért is tegnap gazdája megfenyegette, hogy ajánlott levélben ir az igazgatóságnak és úgy sárgeti a szerződés fölbontását. Ma reggel aztán, körülbelül egynegyed hét órakor *Oláh* a kereskedésből lakására küldte a gyermeket egy csomag kávéval, hogy azt adja oda feleségének. Az inas azonban nem jött vissza, mire *Oláh* hazasiertett üzletéből megnézni, mit csinál ilyen sokáig a fiu. Hazatérve, felesége nem tudta az inas keresésére indult, mert gyanu támadt benne, hogy a gyermek ijedsége folytán esetleg öngyilkosságot követett el. A keresést a fászinén kezdte s amint az ajtót kinyitotta, elébe tárult a szomorú kép: a 16 éves *Balog József* ott csüngött egy kötélén, hidegen és megmerevülten.

— Meggyilkolták a kishérest. *Battonyáról* írják: *László János* battonyai gazda kishérését ellopták. Határozottan ellopták, legalább is így jelentette a csendőrségnek. A csendőrök a ritka és érdekes bűnügyben azonnal bevezették a nyomozást. A gazda és tanyanépe elmondották, hogy éjjelkor kihajította az ökröket a legelőre s a tegnapielőtti hajnali órákban csak az ökröket találták meg, míg a kishérésnek semmi nyoma sem volt. Azaz, hogy a friss, harmatos fűvön látszott egy hosszú sáv, mintha azon a subájában fekvő kishérest elhúzták volna. A csendőrség először is e nyomokat követve, megállapította, hogy subástól együtt mintegy 800 méterre vonszolták a lelketlen tolvajok a kishérest s ahol ez a csapás véget ér, 2 férfiláb meztelános nyoma halad tovább mintegy 50 lépésre s azután az is eltűnik. Titokzatossá teszi az esetet még az, hogy a közelben 3 drb. vályogot találtak, aminek ez időszert semmi komolyabb értelme nincs. Az esetről nyomban értesítették az eltűnt kishérés édesanyját, özvegy *Buruczka Mártonnét*, aki most kezeit tördelve, jajveszékelve siratja egyetlen gyermekét. Valószínűnek tartják, hogy a kishérés új subája tetszett meg valakinek s hogy árulója ne legyen, a kishérest meggyilkolta s azután a közeli kis erdőben elásta. Kétségtelenül megállapította a nyomozás, hogy a tettes egy ember volt, még pedig valami erős ember, a ki egyedül is eltudott bánni vele. A nyomozás során a kishérés holttestét megtalálták. Most a gyilkost keresi a csendőrség.

— Kigolyózták a tűzoltóegyletből. A „Nemzeti Iskola“ tanügyi lap a következő hihetetlen hírt hozza:

Az iglói tűzoltóegylet *Vollay Elemér* iglói tanítót, (ki a tűzoltóválasztmány egyik reá vonatkozó határozatát a magyar királyi belügyminiszterhez megfelelőbbézte), *Kertscher Ede* iglói tanító ajánlatára az egyesület kebeléből kigolyózta. *Neogrády Lajos* dr. szepesvármegyei alispán *Vollay Elemér* iglói tanítót, ki a tűzoltótiszt szakvizsgát Budapesten, az Országos Tűzoltó-Szövetség vizsgáló-bizottsága előtt kiváló sikerrel letette, az iglói járásban levő tűzoltóegylet felügyelőjévé nevezte ki. Megjegyezzük, hogy *Kertscher Ede*, ki a köteles kartársi érzülettel ily sajnálatos módon szembe helyezkedett, disztagja a „Szepesi Tűzoltóegylet“nek.

A kigolyozás oka azonban homályos, csak annyit hoz a lap, hogy a kigolyóztal nem akarnak szolgálni a tűzoltók a béke érdekében. Most az a kérdés, hogy *Vollay Elemér* jól oltott-e tüzet, vagy gyujtogatott az egyletben.

— Egy kisleány tragikus halála. *Temesvárról* jelentik: Végzetes szerencsétlenség történt tegnap délután a Gyárvárosban, amelynek egy két éves kis leánya esett áldozatul. A Nyárutca 32. szám alatti házban lakik *Jorsits Tivadar* napszámos feleségével és két éves *Anna* nevű leánygyermekével. Tegnap délután, amíg *Jorsits* munkában volt, neje pedig a konyhában foglalatoskodott, a kis lány az udvarban játszadozott. Véletlenül közel ment egy esővízzel telt dézsához, áthajolt rajta és egyensúlyát veszítve oly szerencsétlenül esett a dézsába, hogy arccal lefelé bukva, néhány perc múlva megfulladt. Mire anyja rátalált, a szerencsétlen gyermek már halott volt. Az esetről értesítették a gyárvárosi rendőrkapitányságot, ahonnan kivonult *Steiner Róbert* rendőrtiszt, továbbá *Engels Béla* dr. kerületi orvos, de már csak a beállott halált konstatálhatták. A vigyázatlan szülők ellen az eljárást megindították.

— Kossak osász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. *Weitzer János*-utca 3. sz. Telefon 657. 2811

— Pap ne temessen! *Kassáról* írják: Világgal meghasonlott kassai parosz Dobha elmagától tegnap az életet. *Marcos Mihály*nak hívták az öngyilkost. Foglalkozására nézve lakatos volt és a *Bauernebel* sörgyárban volt alkalmazásban. Szombaton kikapta a fizetését, abból egy *Browningot* vásárolt magának. Azután kiment a határba; ott éjszaka soká bolyongott, küzdött önmagával, míg végre a javító intézet szomszédságában egy fűzfacsoport mellett jobb halántékába röpitette a gyilkos golyót. Ott feküdt aztán a hulla hajnalig. Kora reggel arra vitte az utja *Geiger Emil* kereskedelmi alkalmazottat és *Dömötör József* fogtechnikus. Ezek ráakadtak a hullára, azonnal értesítették a rendőrséget, honnan *Sárossy Arpád* rendőrfogalmazó és *Nagy Géza* dr. tiszti orvos azonnal a helyszínére siettek. *Sárossy* fogalmazó megvizsgálta a halott zsebeit és az abban talált jegyzőkönyvből levő följegyzésekből megállapították az öngyilkos személyazonosságát. A kis zsebnaptárban volt az öngyilkos végső rendelkezése is bejegyezve, mely a következőként hangzik: „Boldogtalan életem vitt a halálba. A fölmaradt holmi maradjon a két árvára. Utolsó kívánságom, hogy ne boncoljanak; hagyják meghalni, mert ugy sem lennék hasznos tagja a társadalomnak. Pap ne temessen engem.“

— Éjszakai botrány a korzón cím alatt szegedi jelentés alapján közöltük, hogy a szegedi korzón *Kozma László* és *Tunyogi Csapó Károly* vasuti üzletvezetőségi hivatalnokok állítólag botrányt okoztak. Az érdekelt felek most azt közlik velünk, hogy a botrányból egy szó sem igaz. A két vasuti tisztviselő neve ugy került ebbe az ügybe, hogy egy fiakkerost éjjel a rendőrségen feljelentettek, mert nem akart utasításuk szerint cselekedni, habár a fuvar díját fölvette. Ebből aztán valami rosszakarójuk azt a mesét terjesztette róluk, hogy őket a rendőrségre vitték.

— Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér *Vojtek és Weisz*nál. 17

A kiváló bór- és kálciumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csuklóbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a *Salmay-László* Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudastrápa téren.

1942

TARKASÁGOK.

(„Maga viziló“) *Korzón* és kávéházakban néhány nap óta feltűnt egy hosszuhaju kócos legény, a rikkancs-poéta, aki vigan árusítja *Ignotus* előszavával ellátott saját költeményeit. *Bakti Gyula*, — így hívják a költőt — ma délben is megjelent a Központi kávéház terraszán és egyenesen az újságírók asztala felé tartott. Néhány újságíróval ott ült *Vermes Ernő* temesvári poéta, aki csak nemrégén adta ki „Járok a tarlón“ címmel verseskötetét.

— Tessék megvenni a verseimet, — kínálta udvariasan az idegennek *Bakti* a versfüzetét.

Vermes vett egy füzetet és amikor kifizette az érte járó 50 fillért, barátságos beszélgetést kezdett poéta-társával.

— At fog-e jönni hozzánk *Temesvárra*? — kérdezte.

— Nem én. Jól érzem magamat *Aradon*. Itt maradok.

— Miért nem jön hozzánk? Ott sok könyvet el tudna adni.

Bakti kételkedően osóvalta meg a fejét.

— Minek mennék oda. Ott nincs is poéta. Vagy talán *Vermes Ernő*höz menjek, ahhoz a vizilóhoz? No, hiszen szép kis poéta. Nem tud leírni egy becsületes sort. „Járok a tarlón“ című kötetében van egy verse: A ködember. Ilyen fiatal! — mondotta megfelelő kézmozdulattal.

Harsogó kacaj kísérte Bakti szavait, de Ver-
mes, akit Bakti persze nem ismert, a nem épen
hízelgő kritika dacára jókedvűen folytatta a rik-
kancs-poétával a diskurzust.

— Hát tudja, ki vagyok én? — Franyó
Zoltán.

— Alászolgája, — mondotta Bakti kalapját
levéve, — maga már poéta, kollega ur. Maga az
egyetlen költő Temesváron. Itt van a huszonöt
krajcár. Kollégától nem fogadok el pénzt. Mond-
hatom, szép verseket fordított Detler von Lilien-
krontól.

Az asztaltársaság tagjai ekkor felvilágosították
a rikkancs poétát, hogy magával Vermessel beszél.
Bakti előbb megijedt, azután kezével legyintve így
szólt:

— Nem baj kollega ur, fentartom, hogy
maga csakugyan rossz verseket ír, sőt fen-
tartom a vizilovat is. Már én ilyen fiu vagyok.

— Kollega ur — mondta Vermes moso-
lyogva — legalább írjon valami dedikációt a vers-
füzetébe.

— Nagyon szívesen.

Ezzel ceruzát vett és a következő szavakat
írta a füzetbe:

Vermes Zoltánnak,

a legjobb fiunak és a legrosszabb poétának.

Bakti Gyula.

(A dada.) Ez a kis história azzal a pajkos
kis gyerekkel történt meg, akiről már sokat írtak
a lapok humor rovatainak vezetői. A legnagyobb
gonoszságokat követi el a rossz csont, csak hogy
megnevetesse a szüleit és ismerőseit.

A fickónak egyik nevezetessége, hogy — bár
hat esztendő már — még mindig dadával kell
öltöztetni. A dada haragszik is ezért és így dor-
gálja a fiút:

— Szégyelje magát, hogy ilyen nagy fiu lé-
tére még mindig dadának kell öltöztetni. Magából
sohase lesz katona.

— Dehogyan nem.

— És azt hiszi, hogy akkor is dada fogja
öltöztetni?

— Persze, hogy az. Hiszen minden katoná-
nak van egy-két dadája.

(A katona.) Egy aradi altisztről beszélnek az
alábbiakat: Ez az altiszt arról nevezetes, hogy
igazi katonának tartja magát és a „cibileket“ még
a kellesténél is jobban gyűlöli. Az altiszt még ab-
ban is valódi régi módi katona, hogy az alanta-
sai pofozásától se riad vissza. A minap egy fiatal
közlegényt nagyon megvert. A fiu apja bement a
kaszárnyába és rárontott a kegyetlen altisztre:

— Mégis csak hallatlan, hogy a fiamat vé-
resre verte! Civilizált ember léte nem szégyel
ilyesmit tenni?

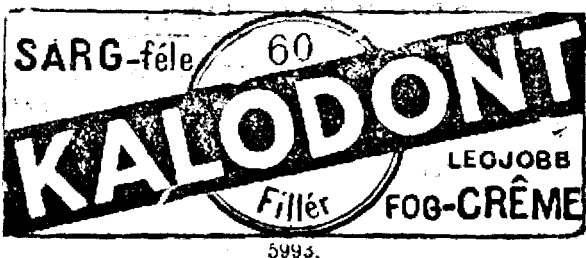
— Civilizált? — mondta az altiszt — ne
sértégessen az ur, én nem vagyok civilizált —
én katona vagyok.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

L. J. Verse közölhetően.

Dalok. (B. M.) Hangulatos versek. Kisebb vi-
déki ujság talán közölné is, de nekünk még nem
elég jó.

V. M. Ménes. Köszönjük szíves figyelmét, de
a dologra már nem térünk vissza.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

= Állatdíjazások Temes megyében. A Te-
mesvármegyei Gazdasági Egyesület a folyó év-
ben az alábbi helyeken és időben fog tenyész-
marha-díjazásokat tartani: szeptember hó 5-én
Temesmiklóson, szeptember hó 13-án Gatta-
ján, október hó 24-én Niczkysfalván és no-
vember hó 7-én Ujbessenyőn. Ez állatdíjazá-
sokhoz anyagilag a földművelésügyi kormány,
a gazdasági egyesület és a községek járulnak
hozzá; így tehát egy-egy díjazáson több száz
korona és oklevél lesz a jobb tenyésztők kö-
zött buzdításképp kiosztva.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 25

Amerika $\frac{1}{2}$ -el olcsóbb. Kínálat kielégítő. vételkedv
gyenge, 15 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 fillérenként számítva:

	Déli zárlat	2 óral zárlat
Tengeri 1910. májusra	7.08—7.09	7.09—7.10
Buza 1909. októ. erre	13.54—13.55	13.60—13.61
Buza 1910. áprilisra	13.65—13.66	13.70—13.71
Rozs 1909. októberre	9.63—9.64	9.64—9.65
Zab 1909. októberre	7.31—7.33	7.34—7.35

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény		625.—
Magyar hitelrészvény		760.—

A Temesvári Lloyd-Társulat terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1909. augusztus 25.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos uj		13.05—13.10
76		13.15—13.20
77		13.25—13.30
78		13.35—13.40

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos uj		13.05—13.10
Rozs uj		8.75—8.80
Árpa uj		6.70—6.75
Zab uj		6.70—6.80
Tengeri régi		7.30—7.40

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909. augusztus 26-án, csütörtökön:

1. Megvadult Iiba. Humoros. — 2. A kis virágáros fiu.
Eletke. — 3. Pályatévészett fiatalember. Bohózat. — 4.
Krisztusi csodatetter. Dráma. — 5. Fogfájás. Kacagtató.
— 6. Veszprémi hadgyakorlatok a király jelenlétében.
Látványosság. — 7. Falusi rendőr. Bohózat. — 8. Fahr-
mann repülőgépe.

9. Automobil kuplé.

Énekli mozgatóképek.

Előadások délután 6 órától kezdve.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 93. gyalogezred seneikara
jatszák. — Cukrászda.

Nagy választék

Lemez és vas zománczott
Főzőedények,
Háztartási cikkek,
Konyha felszerelések,
Szőlőművelési eszközök,
Mindennemű szerszámok,
Gép és ipari cikkek,
acél, nikkal és sárgaréz áruk
és mindennemű

Vas árukban

Kérjük szíves megbízásait, melyek
gondos kiszolgálásá-
ról és jutányos számi-
tásáról biztosítjuk.

Kitünő tisztelettel

1451

Kneffel Károly és fia

vas- és szén-nagykereskedése.

Üzleti berendezésünk és
állványok f. évi július hó elején
mérsékelt áron eladóak.

Tulzsufolt raktár miatt

mélyen leszállított árakban kap-
hatók legújabb és legizlésebb
üveg, porcellán és mesző-
készletek. Nagy vá-
laszték függő és
asztali lámpákból.

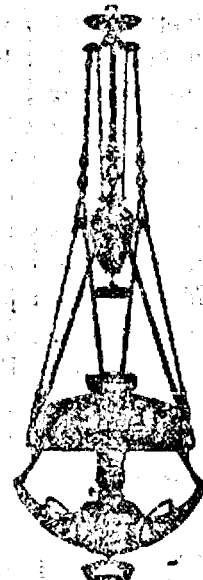
Legjutányosabb forrás 2051

figurális dísz tárgyakból.

Legjobb minőségű china- és al-
pacca-ezüst dísz tárgyak, ugyszin-
tén elsőrendű evőeszközök.

Képkerekek

óriási választék, több mint 400
uj iz éses minta van állandóan
raktáron.

FISCHER MÓR, Andrásy-tér 20. szám
Fischer Eilis-palota.

Megyei és városi telefon szám 588.

Nemesfajú
görög és sárga
dinnye

kapható: 2963

Hámory Gazdaságnál
Arad, Deák Ferenc-utca 3.

Rendkívül olcsó árakban!! Szövetmaradékok elárúsítása.

Teljes öltönyök úgy fiuk részére is a posztó gyári raktárban Arad, Szabadságtér 17.

Telefon 475. sz.

Leichner és Fleischer, Arad és Pécs.

A n. é. közönség becses figyelmét felhívom azon körülményre, hogy elvállalok

fedél festéseket

legjobb anyag hozzáadással négyszögméterenként 2998

20 fillér

előnyös ár mellett.

Szíves megbízásokat kér kitünő tisztelettel

Kálmán György.

épület és díszműbádogos

Arad, Weitzer János-utca és Batthyányi-utca sarok.

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész 2751 Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és Brilláns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcserélhetnek TELEFON 438. TELEFON 433.

3776-1909. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségénél a közbizághídi II. osztályu állatorvosi állás végleges szervezéséig és betöltéséig egy ideiglenes napidíjas állásra pályázatot hirdete.

Javaldalma: 6 (hat) korona napidíj fél havi utóagos részletekben, magán gyakorlatot azonban remi folytathat.

A kinevezett állatorvos köteles a kinevezés átvétele napjától

számított 8 nap alatt az állást elfoglalni

Felhívom a pályámi öhajtokat, hogy állatorvosi oklevelük másolatát és eddigi működésüket igazoló bizonyítványokkal, valamint hadkötelezettségi viszonyukról szóló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám 1909. évi szeptember hó 10-ig annál is inkább nyújtsák be, mert később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogok.

Arad, 1909. évi augusztus hó 24-én

Varjassy, polgármester.

Magyar kir. államvasutak

Nyári menetrend.

Érvényes 1909. évi május hó 1-től

Arad-Budapest.						
Állomások	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Tyeb. I-III.	Szv. I-III.
Arad	5:08	8:18	11:25	4:16	4:51	9:30
Sofronya	5:38	8:48	11:41	4:46	5:08	9:50
Kurtics	5:58	9:08	12:01	5:06	5:25	10:10
Lőkősháza	6:18	9:28	12:11	5:26	5:44	10:30
Bánhid major	6:38	9:48	12:21	5:46	5:51	10:50
Országút	6:58	10:08	12:31	6:06	5:56	11:10
Kétégyháza	7:18	10:28	12:41	6:26	6:08	11:30
Ujkigyós	7:38	10:48	12:51	6:46	6:28	11:50
Békés-Csaba	7:58	11:08	13:01	7:06	6:48	12:10
Békés-Földvár	8:18	11:28	13:11	7:26	6:51	12:30
Mezőberény	8:38	11:48	13:21	7:46	7:01	12:50
Gyoma	8:58	12:08	13:31	8:06	7:11	13:10
Mezőtar	9:18	12:28	13:41	8:26	7:16	13:30
Pusztapó	9:38	12:48	13:51	8:46	7:21	13:50
Pusztatevény	9:58	13:08	14:01	9:06	7:26	14:10
Szajol	10:18	13:28	14:11	9:26	7:31	14:30
Szolnok	10:38	13:48	14:21	9:46	7:36	14:50
Ujszász	10:58	14:08	14:31	10:06	7:41	15:10
Tápiógyörgye	11:18	14:28	14:41	10:26	7:46	15:30
Tápiószéle	11:38	14:48	14:51	10:46	7:51	15:50
Nagykátá	11:58	15:08	15:01	11:06	7:56	16:10
Tápiószecső	12:18	15:28	15:11	11:26	8:01	16:30
Tápiószőlő-Tápiószőlő	12:38	15:48	15:21	11:46	8:06	16:50
Mende	12:58	16:08	15:31	12:06	8:11	17:10
Gyömrő	13:18	16:28	15:41	12:26	8:16	17:30
Maglód	13:38	16:48	15:51	12:46	8:21	17:50
Rákos	13:58	17:08	16:01	13:06	8:26	18:10
Kőbánya fel. p. u.	14:18	17:28	16:11	13:26	8:31	18:30
Budapest k. p. u.	14:38	17:48	16:21	13:46	8:36	18:50

Budapest-Arad.						
Állomások	Ty. sz.	Gy. I-II.	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Szv. I-III.	Szv. I-III.
Budapest kpu.			8:00	9:00	12:20	9:30
Kőbánya felső p. u.			8:10	9:10	12:30	9:40
Rákos			8:17	9:17	12:37	9:47
Maglód			8:44	9:44	1:14	10:14
Gyömrő			8:52	9:52	1:22	10:22
Mende			9:00	10:00	1:14	10:34
Tápiószőlő-Tápiószőlő			9:11	10:11	1:22	10:42
Tápiószecső			9:21	10:21	1:31	10:51
Nagykátá			9:41	10:41	1:49	11:19
Tápiószéle			9:53	10:53	1:58	11:28
Tápiógyörgye			10:09	11:09	2:03	11:44
Ujszász			10:24	11:24	2:08	12:00
Szolnok			10:37	11:37	2:13	12:13
Szajol			10:50	11:50	2:18	12:26
Pusztatevény			11:09	12:09	2:23	12:45
Pusztapó			11:25	12:25	2:28	13:01
Mezőtar			11:48	12:48	2:33	13:24
Gyoma			12:05	13:05	2:38	13:41
Mezőberény			12:10	13:10	2:43	13:56
Békés-Földvár			12:40	13:40	2:52	14:25
Békés-Csaba			1:04	14:04	3:00	14:49
Kigyós			1:13	14:13	3:05	15:04
Kétégyháza			1:15	14:15	3:07	15:06
Országút			1:28	14:28	3:13	15:19
Bánhid major			1:53	14:53	3:28	15:44
Lőkősháza			2:05	15:05	3:40	16:06
Kurtics			2:17	15:17	3:52	16:18
Sofronya			2:29	15:29	4:04	16:30
Arad			2:34	15:34	4:09	16:35

Arad-Tévis.					
Állomások	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Tyeb.
Arad ind.	12:21	2:14	4:04	7:03	6:32 10:00
Glogovác	2:28	4:15	6:05	9:04	6:43 10:11
Csicser	2:37	4:24	6:14	9:13	6:52 10:20
Györök Méné	2:49	4:37	6:27	9:26	7:05 10:33
O-Paulis	2:55	4:43	6:33	9:32	7:11 10:39
Paulis	3:02	4:48	6:40	9:39	7:17 10:46
Baraczká	3:07	4:53	6:45	9:44	7:22 10:51
M-Radna (6)	12:55	5:15	5:01	7:46	7:29 11:36
M-Radna (1)	12:55	3:25	5:09	7:46	7:34 11:56
Milova-O.	3:38	5:24	7:14	10:03	7:56 12:28
Konop	3:49	5:40	7:25	10:14	8:12 1:06
Berzova	4:06	6:03	7:32	10:21	8:29 1:23
Soborsin	1:50	4:48	6:55	9:02	8:55 2:13
Zam	2:09	7:24	9:01	10:31	9:20 2:53
M-R. Illye	2:35	8:10	9:24	10:59	9:59 3:29
Déva	2:58	8:33	9:37	11:12	10:39 3:52
Piski (6)	3:06	9:02	10:01	11:20	10:52 3:51
Piski (1)	3:16	9:12	10:11	11:30	11:07 4:01
Szászváros	3:35	9:31	10:30	11:39	11:34 4:30
Alvincz (6)	4:06	10:30	11:39	12:08	12:17 4:59
Alvincz (1)	4:16	10:40	11:49	12:18	12:24 5:09
Gy-fehérv. (6)	4:27	10:49	11:59	12:29	12:37 5:19
Gy-fehérv. (1)	7:00	10:58	12:08	12:44	12:44 5:48
Tévis (6)	7:36	11:25	11:37	1:10	8:21

Tévis-Arad.						
Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Vv.	Vv.
Tévis ind.	3:55	8:55	2:00	8:40		
Gy-Fehérv. (6)	4:28	9:30	2:25	9:10		
Gy-Fehérv. (1)	4:38	11:21	2:30	9:15		
Alvincz (6)	4:44	11:32	2:44	9:29		
Alvincz (1)	4:54	11:42	2:48	9:33		
Szászváros	5:33	12:16	3:34	10:35		
Piski (6)	5:59	12:36	3:57	11:03		
Piski (1)	6:15	12:55	4:12	11:19		
Déva	6:29	1:09	4:27	11:51		
M-Illye (1)	7:11	1:39	5:10	12:17		
Zam	7:44	2:09	5:45	12:51		
Soborsin	4:15	8:17	3:33	6:18	1:53	
Berzova	5:05	8:58	2:57	6:57	2:18	
Konop	5:25	9:15	7:18	7:23	2:38	
Milova-O.	5:39	9:25	7:28	7:33	2:48	
M-Radna (6)	5:55	9:37	7:44	7:54	2:53	
M-Radna (1)	6:05	9:44	7:56	8:06	3:03	
Baraczká	6:14	9:52	7:59	8:11	3:13	
Paulis	6:21	10:10	8:06	8:18	3:20	
O-Paulis	6:28				3:27	
Györök Méné	6:38	10:14	8:16	8:28	3:38	
Csicser	6:53		8:31	8:43	3:53	
Glogovác	7:08	10:38	8:38	8:50	4:08	
Arad	7:21	8:08	10:50	9:03	4:39	

Arad-Temesvár-Józsefváros.				
Állomások	Szv.	Szv.	Vv.	Szv.
Arad	6:15	12:17	4:48	7:00
Uj-Arad	6:25	12:28	5:04	7:10
Németh-Ságh	6:42	12:44	5:27	7:33
Vinga	6:55	12:56	5:52	7:46
Orczyfalva	7:06	1:07	6:08	8:08
Merczfalva	7:16	1:17	6:24	8:18
Szt.-András	7:27	1:28	7:07	8:29
Temesvár-Jv.	7:44	1:45	7:58	8:46

Temesvár-Józsefváros-Arad.				
Állomások	Szv.	Vv.	Szv.	Szv.
Temesvár-Jv.	6:00	8:45	2:24	9:28
Szt.-András	6:20	9:09	2:42	9:48
Merczfalva	6:32	9:27	2:56	10:00
Orczyfalva	6:44	9:42	3:06	10:10
Vinga	6:54	10:05	3:17	10:21
Németh-Ságh	7:11	10:23	3:30	10:34
Uj-Arad	7:28	10:47	3:47	10:51
Arad	7:38	11:00	3:56	11:00

(Utánnnyomás nem díjazatik.)

APRO HIRDETÉSEK

AKINEK

kiszolgálás, díjazás.

házasférfak, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispanra, gazdatisztosra, kocsisra, véczellőre, kertészre,

kocsisra, gazdaszóra, szakácsnőre, szobalányra, házi- vagy íróasztalára, pénztárosnőre, házmesterre, elb-re vas szűzőre,

AKI

eladóhiván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,

üzletet, műhelyt, lakást, erdő vagy

AKI

mindenestét vétel vagy bérbevétele céljából keresek,

AKI

valamely állást betöltőnek kíván: legelőselebbes és csótt, ha az

"ARADI KÖZLÖNY"

kise hírdetési

rovattát használja.

Zálogházból

gyémánt és briliáns fűzők, órák és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstműveket kicseréltek és vesznek. Farkas-Straicher Arad, Töboly-tér 1. 1771

Francia hölgy

oktat kezdő és haladókat a francia nyelvben. Cim Kerpel Izsó Arad, Andrassy-tér 3139

Segédjegyző

állást keres. Ajánlatok „Segédjegyző” címen a kiadóba kéretnek. 3131

Teljes ellátásra

elvállal 2-3 diákot Wéber Károlyné, Simonyi-u. 2. 3150

Eiadó

2 drb. fajtiszta 5 hónapos uszkár kölyök (Schnürpudel). Egyik koromfekete, másik hófehér. Mindkettő kan. Ár darabonként 50 korona. Bővebbet Uray Andor Arad, Pannonia szálló. 3144

Ügynökök

hirdetéseik szerzésére felvétetnek. Jelentkezések e lap kiadóhivatalában.

S. Ölc. emajlós papír,

kosár függőgyék jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papírkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 308. Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. 2922

Egy magányos ház

8 szoba, 2 konyha nagy telekkel eladó Munkácsy Mihály, volt Liget-utca 7. szám. 3146

Cserébe adnám

12 éves fiamat Aradra, I. polgárista, a magyar nyelv tanulója végett. Német ajku falumba 6 osztályu elemi iskola van, hol egy kis fiu vagy leány gondos neveléséről gondoskodnék. Cim a kiadóhivatalban. 3147

Jó karban levő

használt zongorát megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 3135

Átvehető

azonnal, teljesen berendezett vendéglő előnyös feltételek mellett. Tudakozódás Aradon Luther Márton-utca 1 sz. a. 3117

Egy magányos ur háza

kerttel, piac közelében novemer 1-étől kiadó. Bővebbet a kiadóban. 3116

Uricsaládnai

két jó családból való tanuló teljes ellátásra elfogadtatik város központjában. Cim a kiadóhivatalban. 3109

Megvételre keresek

egy jófalu helyen levő házat, amelyben szatócsüzlet van italmérés és trafik engedéllyel. Ajánlatok „Megvételre” címen a kiadóba kéretnek.

Modern kölcsöntárunkba

érkezett újdonságok: Móricz Zs. Hét krajcár. Felicitas Rose: Heideschulmeister, Zobeltitz: Die Körbe des Herrn von Wildenberg, Ingusz I. Fia Arad, Andrassy-tér 16. 173

Képkirásítás

Raktáromban felhalmozott több ezer művészi képet heliogravurált, fény, olaj és színnyomatot valamint a most alkalmi vétel folytán birtokomba jutott művészi rézmetszeteket mélyen leszállított áron kirásítom. Bloch H. papírkereskedése Arad, Andrassy-tér Salac-u. sarok. 1215

Kovaszinon eiadó

egy 8. kat. hold teljesen beültetett szőlő. Bővebbet Arad, Révai-utca 2. szám alatt, a tulajdonosnál. 2982

Úri háznál

polgári leányiskolai tanulók teljes ellátásra felvétetnek. Esetleg fiu gyermekek. Kis Ernő-utca 1. sz. 3132

Újdonságok kölcsönzésre:

Tovote: Fraulein Grisebach, La Tour Versy: Tagebuch einer Verdorbenen, Auernheimer: Die ängstliche Dodo, Anzengruber: Letzte Dorfgänge, Zobeltitz: Senior und Junior, Glyn: Jenseits der Wirbel, Ganghofer: Die Jäger, Wildbrandt: Die glückliche Frau, Wilde Oscar: An ideal husband, Marguerite Paul: La tourmente kölcsönzésre kaphatók Kerpel Izsó kölcsönkönyvtárában Aradon. 262

Diamant Jenő

épület- és diszmű-bádogos.

Műhelye és

kész áru raktára: Kazinczy-utca 1. (Polgári (Halko-lával szemben.)

Eladó birtok.

A közvetlen Arad mellett fekvő

nagyvarjasi

gróf Zichy Károlyné szül. Karátsanyi Ilona grófnő tulajdonát képező mintegy

3000 magyar holdnyi

birtok

részletekben, vagy egészben eladó.

Feltételek megtudhatók

VERZAR MÁRTON

urnál, 3151

Dombegyháza

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-téle Anagallin használata által, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ara egy üvegnek utasítással együtt 70 fillér.

Láb és kézizzadás

azonnal és teljesen elmúlik, ha az izzadó részeket „Peppo”-val ecseteljük. A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. — Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „Phenolav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a poloskáknak még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. — Egy üveg ára 70 fillér.

Hajvesztő

„Depilator”. E csodahatásu szerrel minden oly helyről, ahol a hajnöves alkalmatlan, mint az arc, nyak, kezek, azt egy pár perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. — Ara utasítással együtt 1 korona. 191

Ideális

legjobb, legtartósabb gummi cszser a „MITER”, a világ legjobb preservativa. — 6 darab egy eredeti dobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

Magyar forrás.

Húgyhajtó és Húgysavoldó

Magyar forrás.

Szultán-forrás.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, természetes szénsavban gazdag, bór és dus Lithion-tartalmu ásványvíz, nincsen kellemetlen mellékíze.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion-tartalmu következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok eseteiben, valamint cukorbetegségekben, csuszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztő szervek hurutos bajainak gyógyítására. 1726

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat

Külföldi kirendeltség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, IV., Ferencz József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapest: Igazgatóság: 111-93.

Kapható mindenütt.

Vezérképviselet Arad és vidéke részére: Havas Ármán, Fő-utca. 23